

İLKÖĞRETİM TÜRKÇE

**DERS KİTABI
ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI
1. KİTAP**

**Ercüment DEMİR
Sebahat BOZBEY
Münevver OĞAN
Müzeyyen ÖZKARA
Ahmet AKTAŞ
Yrd. Doç. Dr. Kemal KÖKSAL**

3

Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulunun 02.09.2010 tarih ve 117 sayılı kararı ile 2011 - 2012 öğretim yılından başlayarak 5 (beş) yıl süreyle ders kitabı olarak kabul edilmiştir.

ÖZGÜN

ÖZGÜN MATBAACILIK SANAYİ VE TİCARET ANONİM ŞİRKETİ

Ankara-Polatlı Kara Yolu 52. km Özgün Grup Sitesi

Temelli, Sincan / ANKARA

tel. : (312) 645 19 10 (Pbx) belgeç : (312) 645 19 19

Her hakkı saklıdır ve Özgün Matbaacılık Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketine aittir. İçindeki şekil, yazı, resim ve grafikler, yayınevinin izni olmadan alınamaz; fotokopi, teksir, film şeklinde ve başka hiçbir şekilde çoğaltılamaz, basılamaz ve yayımlanamaz.

Editör

Cemil GEÇMEN

Dil Uzmanı

Neriman KARACAN

Görsel Tasarımcı

Yeşim GAZİOĞLU

Program Geliştirme Uzmanı

Ertan YILDIZ

Ölçme ve Değerlendirme Uzmanı

Yrd. Doç. Dr. Bayram BIÇAK

Rehberlik ve Gelişim Uzmanı

Hüseyin TOPUKÇU

Dizgi, Grafik ve Sayfa Düzeni

Özgün Matbaacılık Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketi

ISBN 978 - 605 - 5490 - 02 - 7

Ankara, 2014

Baskı, Cilt

Özgün Matbaacılık San. ve Tic. A.Ş.

Ankara - Polatlı Devlet Kara Yolu 52. km

Özgün Grup sitesi, Temelli, Sincan / ANKARA

tel. : (312) 645 19 10 (Pbx) • belgeç : (312) 645 19 19

İSTİKLÂL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl!
Kahraman ırkıma bir gül! Ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklâl!

Mehmet Âkif ERSOY

ANDIMIZ

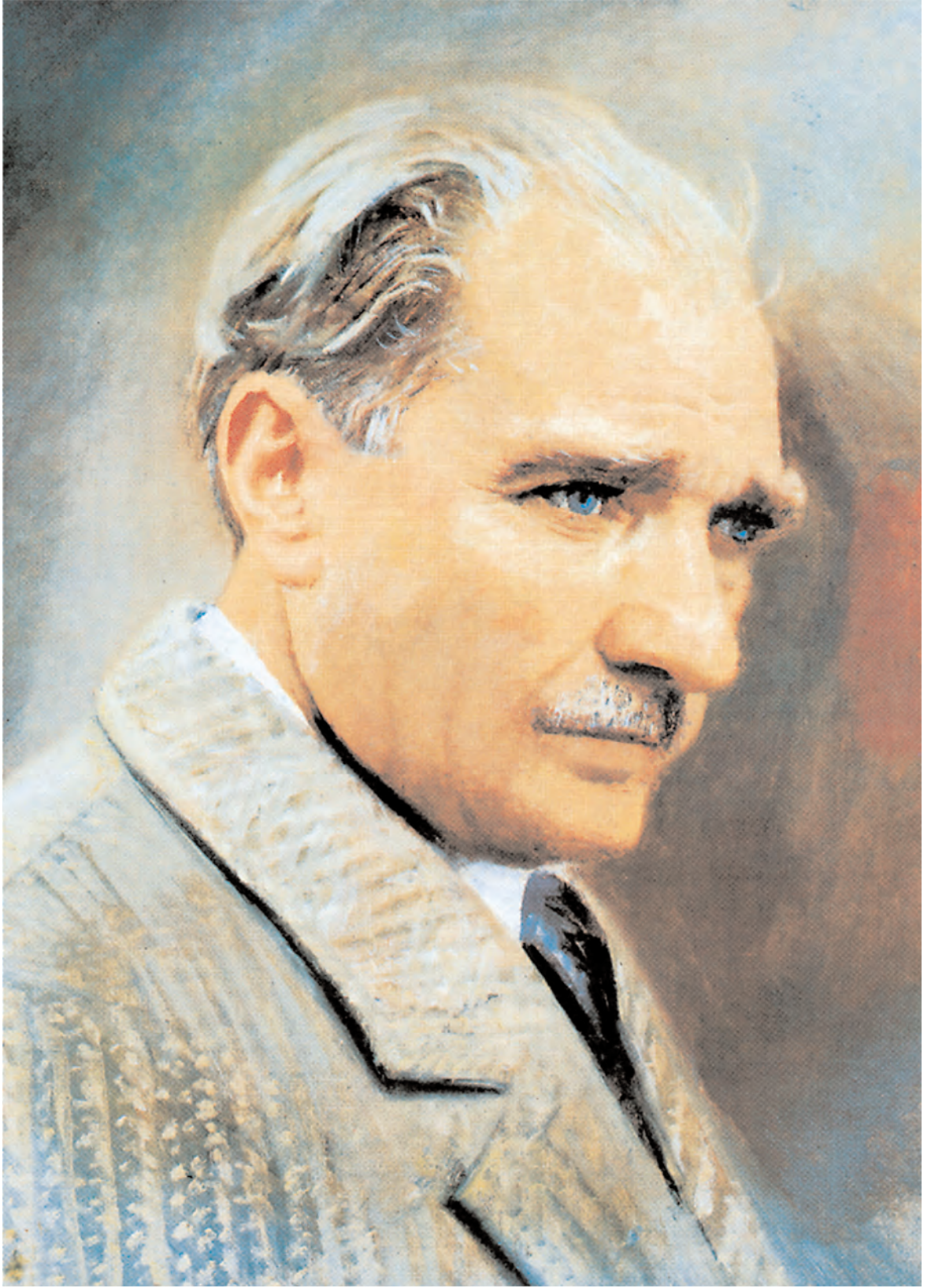
Türküm, doğruyum, çalışkanım,
İlkem; küçüklerimi korumak,
büyüklerimi saymak, yurdumu,
milletimi özümnden çok sevmektir.

Ülküm; yükselmek, ileri gitmektir.

Ey Büyük Atatürk! Açtığın yolda,
gösterdiğin hedefe durmadan
yürüyeceğime ant içerim.

Varlığım, Türk varlığına armağan
olsun.

“Ne mutlu Türküm diyene!”

Mustafa Kemal ATATÜRK

DERS KİTABI İÇİNDEKİLER

1. TEMA BİREY VE TOPLUM8

Komşu Kunduzlar.....9	Bestami YAZGAN
Dayanışmanın Böylesi12	Abdullah ARAZ
Ailemiz.....15	Hasan Lâtif SARIYÜCE
Yeni Kırmızı Topum17	Ayla ÇINAROĞLU (Serbest okuma metni)
Okulum.....22	Afire HANCI (Serbest okuma metni)

2. TEMA ATATÜRK23

Mustafa Kemal'in Okul Hayatı24	Güneş KAZDAĞLI
Mustafa Kemal'in Elleri27	A. Hikmet PAR
Verdiğin Sözü Unutma.....29	Cemil SÖNMEZ
Atatürk ve Çocuk.....32	Ozan SAĞDIÇ (Serbest okuma metni)
Atatürk35	Tarık ORHAN (Serbest okuma metni)

3. TEMA HAYAL GÜCÜ36

Ağacım.....37	Süheyla BİLGİN
Eskiye Masallar.....41	İlhami EMİN
Rüyalarımız43	www.ogm.gov.tr
Ay Dede ve Küçük Yıldız ...46	Şebnem Güler KARACAN (Serbest okuma metni)
Gökkuşağı Nasıl Oluşur? .49	Bir dergi yazısıdır. (Serbest okuma metni)

4. TEMA HAYVANLAR52

Söğüt Ağacındaki Usta ...53	drl.: Tarık DEMİRKAN
Kedi.....57	Ayla ÇINAROĞLU
Hava Tahmini Uzmanları..58	Abdullah ARAZ
Kelaynak Kuşu61	drl.: Gülçin ALPÖGE (Serbest okuma metni)
Cam Bülbül.....64	Mehmet VURAL (Serbest okuma metni)

ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI İÇİNDEKİLER

Çalışma Kitabını Tanıyalım (Organizasyon Şeması)8

1.
TEMA

Bir ey ve T oplum

Komşu Kunduzlar	12
Bestami YAZGAN	
Dayanışmanın Böylesi	16
Abdullah ARAZ	
Ailemiz	20
Hasan Lâtif SARIYÜCE	
Trafik İşaretlerinin Anlamı ..	24
Bu kitap için yazılmıştır.	
Tema Sonu Değerlendirme	27

3.
TEMA

Hayal Gücü

Ağacım	51
Süheyla BİLGİN	
Eskiye Masallar	56
İlhami EMİN	
Rüyalarımız	60
www.ogm.gov.tr/sincap/bilgi/bilgi7.htm	
Kuyruklu Yıldız ile Sincap	63
Bestami YAZGAN	
Tema Sonu Değerlendirme	65

2.
TEMA

Atatürk

Mustafa Kemal'in Okul	
Hayatı	31
Güneş KAZDAĞLI	
Mustafa Kemal'in Elleri	36
A. Hikmet PAR	
Verdiğin Sözü Unutma	41
Cemil SÖNMEZ	
Atatürk'le	44
Özbek İNCEBAYRAKTAR	

4.
TEMA

Hayvanlar

Söğüt Ağacındaki Usta	69
(çev.: Tarık DEMİRKAN)	
Kedi	72
Ayla ÇINAROĞLU	
Hava Tahmini Uzmanları	75
Abdullah ARAZ	
Kirpicik	79
Hasan Lâtif SARIYÜCE	
Tema Sonu Değerlendirme	81

Kaynakça	Ek - 1
Türkiye Haritası	Ek - 3
Türk Dünyası Haritası	Ek - 4

1. TEMA

BİREY VE TOPLUM

1

KOMŞU KUNDUZLAR
Bestami YAZGAN

2

DAYANIŞMANIN BÖYLESİ
Abdullah ARAZ

3

AİLEMİZ
Hasan Lâtif SARIYÜCE

4

YENİ KIRMIZI TOPUM
Ayla ÇINAROĞLU
(Serbest Okuma Metni)

5

OKULUM
Afire HANCI
(Serbest Okuma Metni)

KOMŞU KUNDUZLAR

Bir varmış bir yokmuş. Ağaçların arasında şırl şırl akan güzel bir dere varmış. Bu dereye bir de kunduz ailesi yaşırmış. Hani şu marangoz olan kunduzlardan bahsediyorum. Ağaç dallarını ustaca üst üste koyup baraj kurarlar ya, işte onlardan!..

Bir gün anne kunduz, yavrularıyla karşı dereye yaşayan annesini ziyarete gitmiş. Nine kunduz ve torunları bu işe çok sevinmişler. Ee, sevinçli olunca da zaman su gibi akarmış. Bu sefer de öyle olmuş. Saatler kanat açmış, günler de uçup gitmiş bir kuş gibi.

Bir hafta sonra kunduzlar yuvalarına dönünce çok şaşırmışlar. Yabancı bir kunduz gelip onların iki kavak ötesine yerleşmiş. Anne kunduz bu duruma çok içerlemiş. Gitmiş komşu kunduzun yanına. “Hoş geldin!” bile demeden verip veriştiirmiş.

— Sen ne hakla gelip bizim yakınımıza yuva yapıyorsun, diye çıkmış.

Komşu kunduz, onun bu sözleri karşısında şaşırıp kalmış:

— Niye kızılıyorsun komşu, demiş. Allahın koca deresi sana da yeter, bana da!

Anne kunduzun kızgınlığı daha da artmış. Açmış ağzını, yummuş gözünü.

— Hayır! Komşu falan dinlemem ben! Su, senin artıklarını alıp benim yuvama getirecek. Onlarla uğraşacak hâlîm yok! Ya bugün bozarsın yuvanı ya da ben yapacağımı bilirim!

Akşam olmuş, çekip giden yok! Gece yarısı olmuş, yuvayı bozan yok! Herkes uykuya dalınca anne kunduz, sessizce yeni komşusunun yuvasına gitmiş. Yuvadaki ağaçların bağıni çözmüş. Ne olduysa o zaman olmuş. Koca koca odun parçaları yürümüş üzerine. Bir de barajda biriken sular hücum etmesin mi! Anne kunduz, canını zor kurtarmış. Fakat yuvası ve çocukları onun kadar şanslı değilmiş. Yuvası darmadağın olmuş, yavruları da sele kapılıp gitmiş. Yavrular, hem lıkır lıkır su yutuyor hem de bağıryorlarmış.

— Anne, ne olur kurtar bizi!

Anne kunduz bir yandan çocuklarını kurtarmaya çalışıyor, bir yandan da bağıryormuş.

— Lütfen yardım edin! Yavrularımı sel götürüyor!..

Komşu kunduz, kendisini kısa sürede toparlayıp yardıma koşmuş. Anne kunduzla beş yavruyu da kurtarmışlar. Tabi anne kunduz ne diyeceğini bilememiş. Olayı duyan Kral Kuskunduz, bütün kunduzları toplamış ve onlara şöyle demiş:

— Haksızlığa uğradığınız zaman, onu gidermek için haksızlık yapmayın!

O günden sonra kunduzlar, birbirleriyle çok iyi geçinmişler. Aralarındaki sorunları hep iyilikle çözmüşler.

Bestami YAZGAN
Masal Denizi
(Düzenlenmiştir.)

Şimdi size dayanışma örneği sergileyen bir kuş türünden bahsedeceğiz. Kahramanlarımız kaya kırlangıçları.

Kaya kırlangıçları koloniler hâlinde yaşarlar. Bir kolonide yaklaşık üç bin yuva vardır. Kırlangıçlar toplu hâlde yaşamakla kalmazlar, yaşamlarını dayanışma içinde sürdürürler. Kaya kırlangıçları yiyecek bulduklarında sadece kendilerini düşünmezler. Yiyeceğin yerini çeşitli hareketlerle arkadaşlarına da bildirirler. Avlanmakta usta olan kırlangıçlar, yiyecek bulmakta zorlananlara

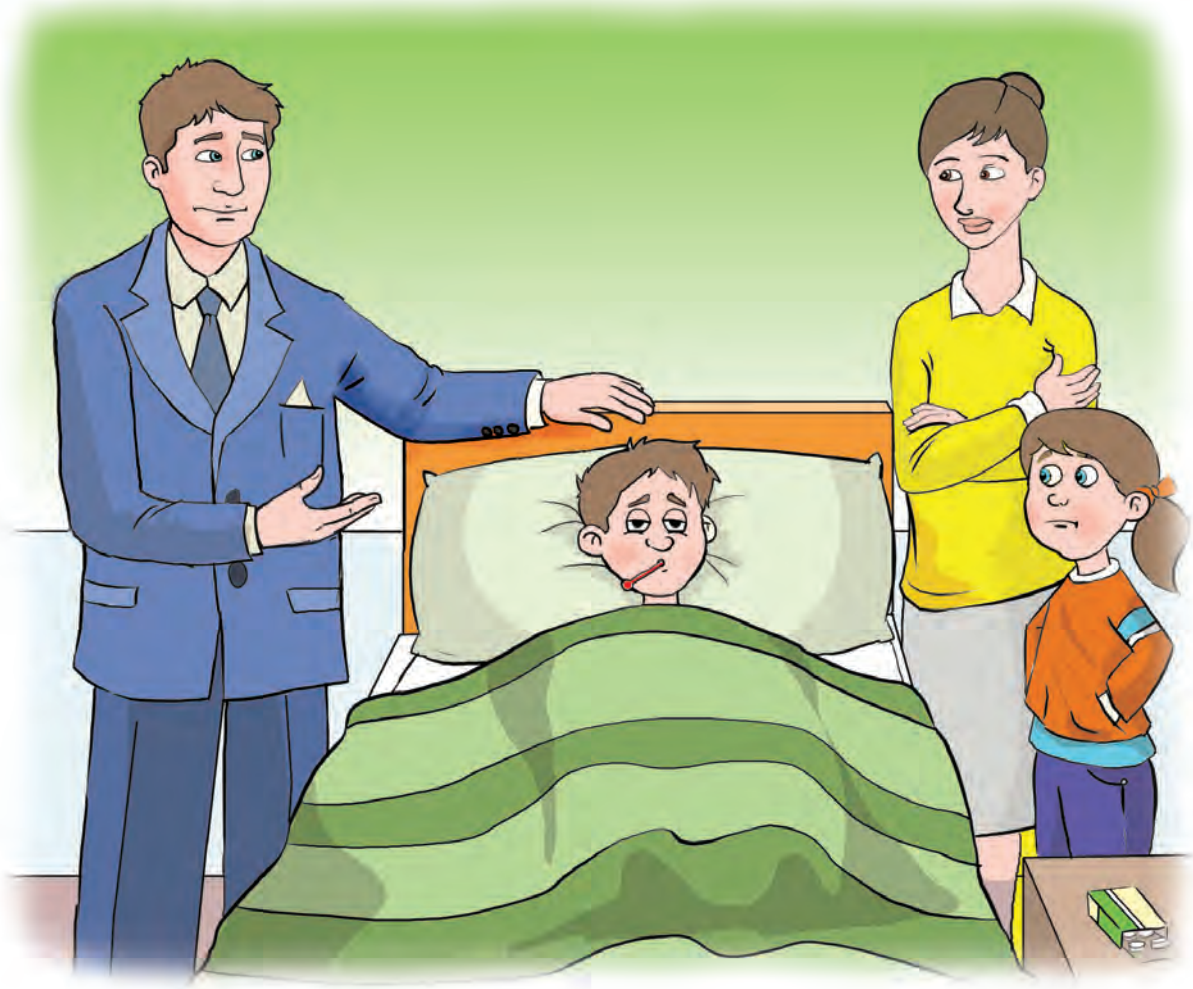
yardımlar ederler. **Böylece** onların yaşamlarına yardımcı olurlar.

Kaya kırlangıçları, yardımlaşma ve dayanışmada çok ileri gitmişlerdir. Zamanlarının çoğunu buldukları yiyeceklerin yerini arkadaşlarına göstererek harcarlar. Ayrıca bu kırlangıçlar gerektiğinde yemeklerini arkadaşlarıyla paylaşırlar. Ne güzel bir davranış değil mi?

Kırlangıçlar böyleyse bizler nasıl olmalıyız? Cevabınızı duyar gibiyim: “Yardımlaşmanın ve dayanışmanın en güzelini sergileyebiliriz. Zor durumda olanlara yardım etmeliyiz. Dayanışma içinde yaşayan bir toplum oluşturmalıyız.” Haklısınız...

*Abdullah ARAZ
Hünerli Hayvanlar
(Düzenlenmiştir.)*

AİLEMİZ

Ailemiz dört kişi,
Mutlulukta yok eşi,
Annem, babam, ablam var.
Dedemler ayrı yaşar.

Sık sık gelirler bize,
Gün doğar evimize.
Hasta olsak birimiz,
Üzölürüz hepimiz.

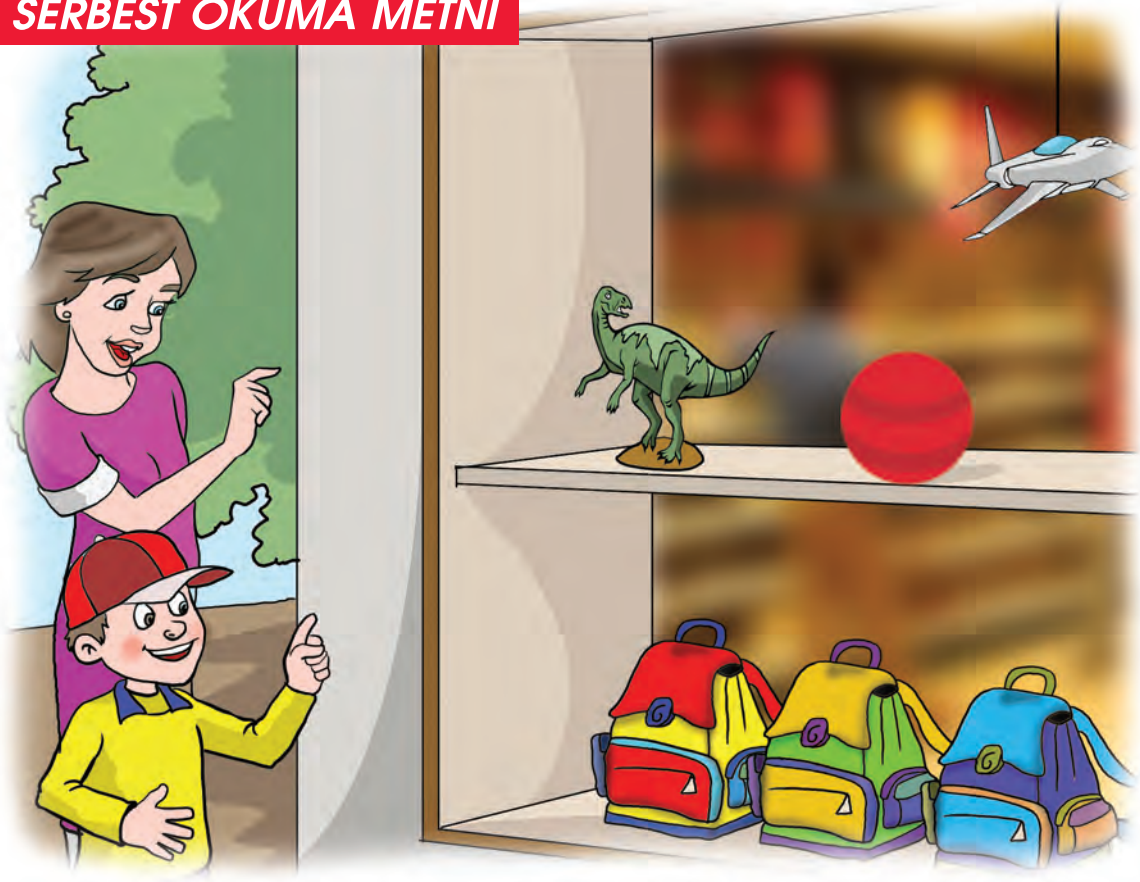

Birimizin sevinci,
Mutluluğu, erinci,
Hepimize can verir,
Sonsuz heyecan verir.

Ailemiz dört kişi,
Paylaşırız her işi.
Her zorluğu yeneriz,
Mutlu yaşar gideriz.

Hasan Lâtif SARIYÜCE
Çocuklara Şiirler

YENİ KIRMIZI TOPUM

O gün hava çok güzeldi. Sabah alışverişe çıkarken annem,
— Haydi Emre, sen de gel, demişti bana.

Annemin sabah alışverişleri çok eğlencelidir. Manav, kasap, balıkçı, kuru yemişçi dükkânlarına girip çıkarız. Kimi zaman ayakkabı tamircisine, kuru temizlemeciye, bardak satan züccaciye dükkânlarına da uğrarız. Bu dükkânların her biri ayrı ayrı ilginçtir. Ama hiçbirinde fazla oyalanmayız. Elimizde torbalar, paketlerle eve döneriz.

İşte o gün de alışverişimizi çabucak tamamladıktan sonra eve dönüyorduk. Yol üstünde yeni açılmış bir oyuncakçı dükkânı gördük. Annem,

— Emre, dedi. Şuradan sana bir oyuncak alalım mı, ne dersin?

Ne diyebilirdim ki? “Alalım, alalım...” diye havalara sıçradım. “Ama çok pahalı şeyler olmasın.” diye ekledi annem. “Haydi, seç birini bakalım.”

Vitrinin önünde durduk. Ne çok oyuncak vardı. Ama benim gözüme ilk çarpan biraz gerilerde duran kırmızı, kocaman bir top oldu. Öyle parlak, öyle güzeldi ki bir an bile düşünmeden,

— Şu kırmızı topu alabilir miyiz anne? Çok pahalı mıdır acaba, diye sordum.

Annem, “Mmm, sanırım alabiliriz.” dedi.

Elimde kırmızı topumla dükkândan çıkarken çok mutluydum. Onu arkadaşlarıma göstermek için can atıyordum.

Eve döndüğümüzde, arkadaşlarım arka bahçede top oynuyorlardı. Ben de topumu alıp bahçeye çıktım.

— Aaa, Emre yeni top almış, diye koşarak yanıma geldiler.

— Ne güzel, kıpkırmızı, dedi Aylin.

— Ayy hem de pırıl pırıl, çok parlak, dedi Simge.

— Haydi onu bana at, dedi Orkun.

— Olmaz, dedim. Atmam.

Aylin, “Neden? Oynamak istemiyor musun?”

— İstiyorum ama atarsam yere düşer. Kirlenir sonra, dedim topumu okşayarak.

— Hıh, oynamadıktan sonra top ne işe yarar ki dedi Veli.

— Ya patlarsa diye çıktım. Baksanıza gıcır gıcır, yepyeni daha...

— İyi öyleyse... Sen yeni topunu kendine sakla, dedi Tayfun. Sonra da arkadaşlara döndü. Eski patlak toplarıyla neşe içinde oynamayı sürdürdüler.

Ben ne yapacağımı şaşırdım doğrusu. Başım önümde eve döndüm. Annem mutfaktan seslendi:

— Ne oldu Emre? Neden geldin?

— Hiç, dedim yalnızca. Annem meraklanmıştı.

— Hasta mısın yoksa?

— Topum kirlenmesin, eskimesin diye eve getirdim.

— Ama onu arkadaşlarınla oynaman için aldık. Öyle değil mi, diye sordu.

...

Yemek saatine kadar odamda kendi topumla oynamaya çalıştım. Topumu havaya atıp tuttum. Sonra duvara çarptırarak tutmayı denedim. Yerde zıplattım, yuvarladım. Tek başıma oynamaya çalışmak hiç de eğlenceli değildi.

Karnım hiç aç değildi ama annem öğle yemeği için çağırınca sevinçle koştum. Çünkü sıkıntıdan patlamak üzereydim. Yemeği güzelce yedikten sonra sıra tatlıya gelince sabırsızlıkla beklemeye başladım. Ama annem tatlıyı unutmuş gibiydi.

— Anne, tatlıyı ne zaman yiyeceğiz, diye sordum.

— Aaa, dedi annem. Baksana ne güzel duruyor böyle. Yersek şekli bozulur. Sonra da biter. Haydi bakalım şimdi doğru öğle uykusuna.

Hiçbir şey söylemedim. Annemin ne söylemek istediğini çok iyi anlamıştım. Yatağıma girdim ama gözüme uyku girmedi. Bir o yana, bir bu yana döndüm durdum.

Uyku saati bitince kırmızı topumu koltuğuma kıştırıp doğru bahçeye çıktım. “Haydi arkadaşlar! Haydi gelin oynayalım!” diye bağırdım. Sonra öyle bir vurdum, öyle fırlattım ki havaya ta yükseklerle çıktı topum. Şenlik başladı o anda. Coşkuyla daldık oynamaya.

Annem seslenene kadar neşe içinde oynadık bahçede. Annem, tüm arkadaşlarımla çağırıyordu beni. İşte bu harika bir sürprizdi. Annemin yaptığı o güzelim çilekli tatlı ve güzel bir limonata masanın üzerinde bizleri bekliyordu. Evde öyle bir şölen vardı ki sormayın.

Ayla ÇINAROĞLU
Çikolatayı Kim Yiyecek?
(Düzenlenmiştir.)

OKULUM

Seni bana sevdiren,
Nedir, diye sorsalar.
Defter, kitap, kalemim
Melek öğretmenim, derim.

Her gün sana koşarım,
Neşe, bilgi verirsin
Öğrettiğin şeylerle,
Hayatta yükselirim.

Işıkli yollarından
Yürüyoruz hepimiz,
Okulum sen olmasan
Ulusça gerileriz.

Afire HANCI
Çocuk Şiirleri

2. TEMA ATATÜRK

1

**MUSTAFA KEMAL'İN
OKUL HAYATI**
Güneş KAZDAĞLI

2

**MUSTAFA KEMAL'İN
ELLERİ**
A. Hikmet PAR

3

VERDİĞİN SÖZÜ UNUTMA
Cemil SÖNMEZ

4

ATATÜRK VE ÇOCUK
Ozan SAĞDIÇ
(Serbest Okuma Metni)

5

ATATÜRK
Tarık ORHAN
(Serbest Okuma Metni)

MUSTAFA KEMAL'İN OKUL HAYATI

Kaderi daha o zaman belli oldu. Geleneği değil, yeniliği seçti. Gelenek, Mahalle Mektebiydi. Yenilik ise Şemsi Efendi Okulu... Önce geleneğe uyuldu. Annesi Zübeyde Hanım'ın gönlü yapıldı. O zamanın âdetlerine göre ilahiler okundu ve Mustafa, Mahalle Mektebine başladı. Ama hemen ardından bu okul terk edildi. Yeniliği temsil eden Şemsi Efendi Okuluna ilk adım atıldı.

Gerçekte atılan adım yeni bir hayatın başlangıcı demekti. Atatürk, hep yeni ile eski, ileri ile gerinin çatışması arasında kalmıştı. Her seferinde **en iyi** ve ileri olanı tercih etmişti. Hayata başlarken edindiği bu müthiş deneyim, ona hep rehber oldu. Yeniyi kurrarken eskiyi savunanları incitmedi; çoğu zaman onların da desteğini aldı. Tıpkı Mahalle Mektebi yerine Şemsi Efendi Mektebine giderken annesinin desteğini aldığı gibi.

Babası, Mustafa ilkokula başladıktan kısa bir süre sonra öldü. Ortaokul zamanı geldiğinde annesi Mustafa'yı Selanik Mülkiye Rüştiyesine yazdırdı. Oysa Askerî Rüştiye, sivil ortaokula göre **daha iyiydi**. Mustafa Askerî Rüştiyeye gitmek istiyordu. Ama babasının ölümünden sonra annesini kıramıyordu. Çaresiz sivil ortaokula başladı. Fakat yaşadığı bazı olumsuzluklardan dolayı bu okuldan ayrıldı. Askerî Rüştiyeye kayıt yaptırdı. Askerî Rüştiye, o dönemin **en iyi** okuluydu.

Mustafa, Askerî Rüştiyeyi 15 yaşında bitirdi. **Daha sonra** Manastır Askerî Lisesinin sınavlarına girdi ve kazandı. Okul yatılıydı ve oldukça gösterişli bir binası vardı. Manastır Askerî Lisesinde Mustafa'nın okumaya olan ilgisi arttı. Mustafa Kemal burada türlü kitapları okuma fırsatı buldu ve Fransızcasını geliştirdi.

Mustafa Kemal, Manastır Askerî Lisesini bitirdikten sonra İstanbul Harp Okuluna kayıt yaptırdı. O zaman henüz 18 yaşındaydı. Matematiğe ve tarihe olan ilgisi bu okulda da devam etti. Mustafa Kemal 21 yaşında teğmen olarak Harp Okulunu bitirdi. Aynı yıl Harp Akademisine başladı. Bu okul bittiğinde 24 yaşındaydı. Kurmay yüzbaşı olarak orduya katıldı.

Mustafa Kemal, düzenli ve çalışkan bir öğrenciydi. Arkadaşları ve öğretmenleri onu çok severlerdi. Sınıf arkadaşı Hayri Bey, Mustafa Kemal'in öğrencilik dönemini şöyle anlatıyor: "O, sınıfın **en zeki** öğrencisiydi. Matematik, tarih ve edebiyat derslerini çok severdi. İyi giyinirdi ve görgü kurallarına dikkat ederdi."

Güneş KAZDAĞLI
Atatürk ve Bilim
(Düzenlenmiştir.)

MUSTAFA KEMAL'İN ELLERİ

Elleri konuşuyor Mustafa Kemal'in;
Zaferi, barışı yaratmış elleri.
Hürriyeti, saadeti, adaleti
Sevgiyle dağıtmış elleri.

Elleri konuşuyor Mustafa Kemal'in,
İçli, temiz, mert elleri,
Bütün nimetlerini sunmuş bize
Türk sofrası gibi cömert elleri.

Elleri konuşuyor Mustafa Kemal'in;
Öğretmen elleri.
Bir tahta başında, bir kürsüde
Bize bizi öğreten elleri.

Elleri konuşuyor Mustafa Kemal'in;
Işık, deniz, sel elleri.
Bizi her şeyden çok seven
Güzel elleri.

*A. Hikmet PAR
Şiirlerle Atatürk*

VERDİĞİN SÖZÜ UNUTMA

İstanbul, 1937 (bin dokuz yüz otuz yedi) yılının haziran ayı. O gece erkenden yatmışım. Annem, eve dönerken Park Otel'in önündeki kalabalığı görmüş. Atatürk'ün orada olduğunu öğrenince de içeri girmiş. Derken, annemin aklına ben gelmişim. Ağabeyime:

“Altan'ı da çağıralım.” demiş.

Gece yarısı karyolamı birisi sallıyordu. Gözlerimi açtım, karşımda Etem ağabeyim:

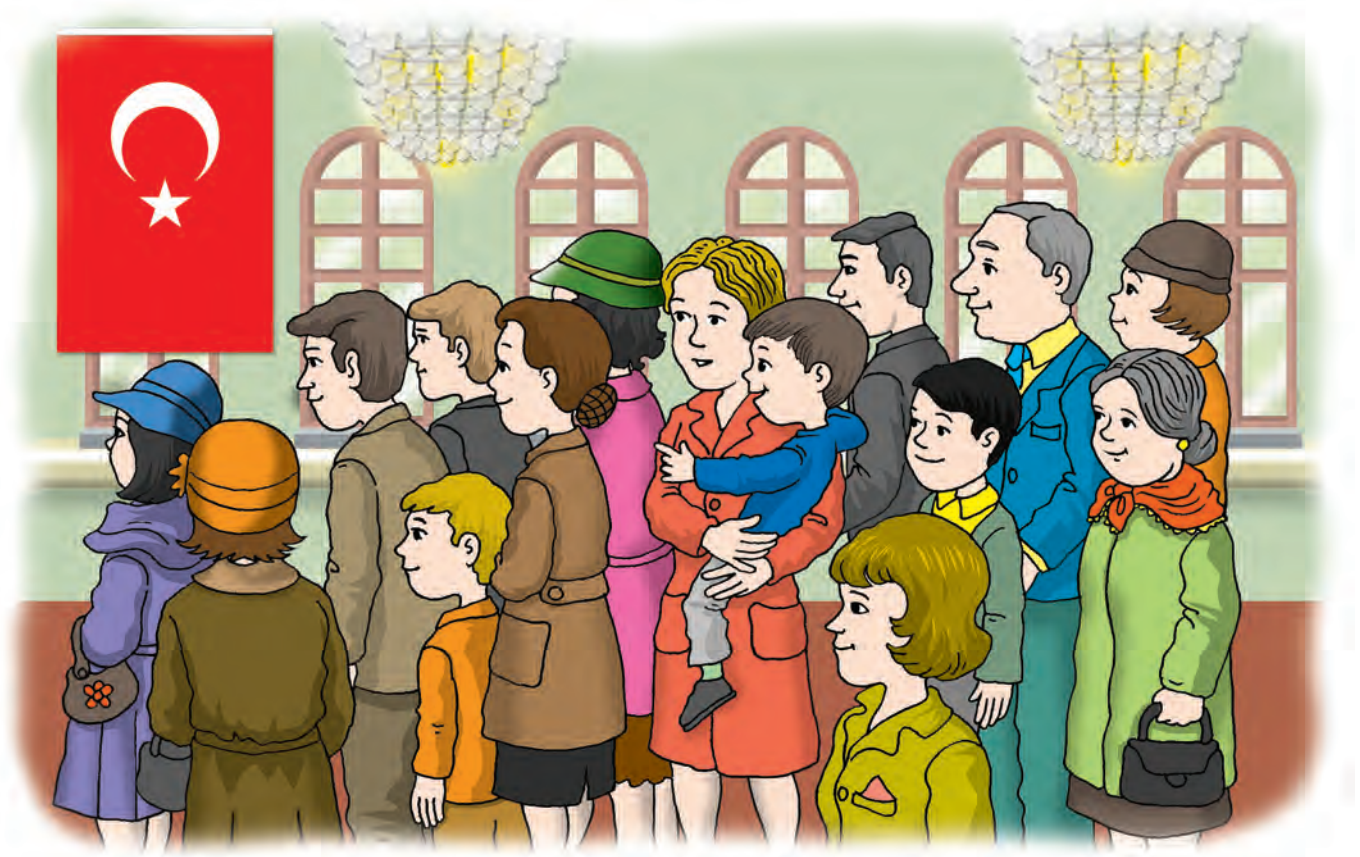
“Çabuk kalk Altan! Seni Atatürk'e götüreceğim...”

Rüya görüyorum sandım.

“Atatürk mü? Ağabey şaka yapıyorsun.” dedim.

Ağabeyim şaka olmadığını söyleyince kalktım. Birlikte Park Otel'e gittik. Annemi bulduk. Annem beni kucağına aldı. Kalabalığın arasında Atatürk'ü bana göstermeye çalışıyordu.

“Aaaa... Anne işte Atatürk...” diye bağırdım. Derken Atatürk bana doğru baktı. Eliyle bir işaret yaptı. Fakat annem dalmıştı. Farkında olmadı. Atatürk bir daha işaret etti. Annem bu işareti de görmeyince yüksek sesle yaverine emir verdi.

“Hanıma söyleyin... Lütfen yanındaki çocuğu buraya göndersin.”

Gösterdiği çocuk bendim. Atatürk beni çağırıyordu. Annem ne yapacağını şaşırmıştı. Bana, “Haydi Altan koş... Atatürk’e git...” dedi. Ben büyük bir adam gibi Ata’nın huzuruna çıktım. Hemen sarılıp iki elini birden öptüm.

O, sordu:

“Büyüdüğün zaman ne olmak istersin?”

Amcam tayyareciydi. Aklıma geldi:

“Tayyareci olacağım.” dedim.

Atatürk o zaman kulağıma eğilerek şu sözleri söyledi:

“Çocuğum... Sen tayyareci, mühendis, doktor ne olursan ol. Yeter ki oku, büyük adam ol! Söyle bakayım: Büyük adam olacağım de.”

Ben tekrar ettim:

“Büyük adam olacağım.”

“Aferin çocuğum...”

Atatürk o gece hep benimle ilgilendi. Bilmem böyle ne kadar yanında kalmıştım. Bir aralık:

“Dur!” dedi. “Sana bir hediye vereceğim.”

Annemin:

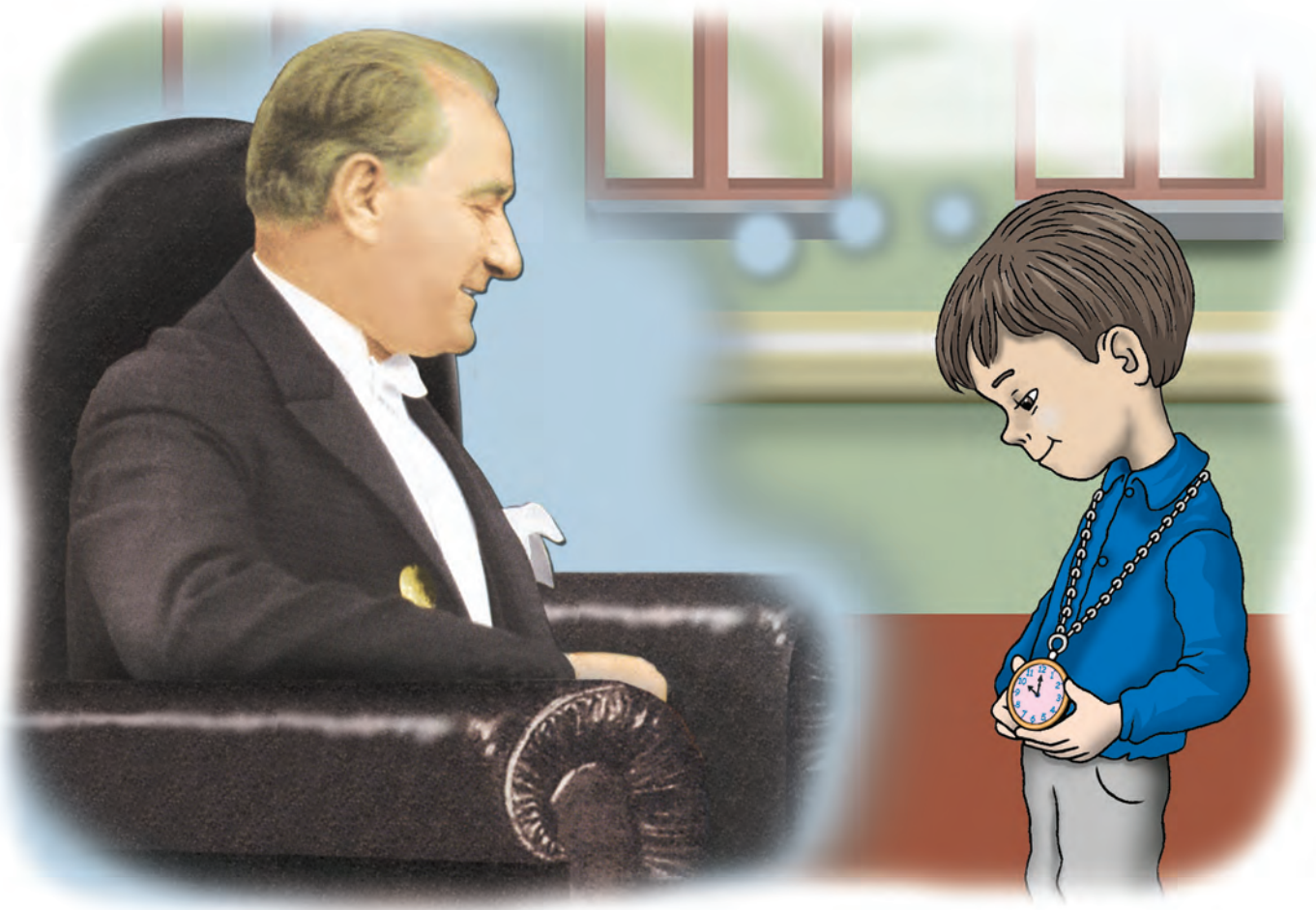
“Kimseden bir şey alma.” diyen tembihi aklıma geldi.

“Teşekkür ederim, ben bir şey istemem, sonra annem kızar.” dedim.

Ben bunu söylerken Atatürk de elini cebine sokmuştu. Oradan çıkardığı bir saati, kordonundan tutarak boynuma geçirdi.

“İleride büyüdüğün zaman kullanır, beni hatırlarsın. Bugünden sonra sen benim çocuğumsun, verdiğin sözü unutma... Çalışıp çabalayacak, büyük adam olacaksın...” Ayrılırken alnımdan öptü.

Cemil SÖNMEZ
Atatürk'te Çocuk Sevgisi
(Düzenlenmiştir.)

ATATÜRK VE ÇOCUK

“Çocuk” sözcüğü, Atatürk’ün dilinde bir sevgi ifadesidir. Atatürk, yetişkin insanlara ve sevdiği arkadaşlarına bile, “Çocuk!” ya da “Çocuğum!” diye seslenirdi.

Savaştan hemen sonra Bursa gezisinde kendisini karşılayan çocuklara şöyle seslendi: “Küçük hanımlar, küçük beyler! Sizler hepiniz geleceğin bir gülü, yıldızı ve ışığıdır. Memleketi ışığa boğacak olan sizlersiniz. Ne kadar önemli ve değerli olduğunuzu düşünerek ona göre çalışınız. Sizlerden çok şeyler bekliyoruz.”

Nazilli Bez Fabrikasının açılışına gittiğinde onu yine çocuklar karşılamıştı. Alkışlarla, şarkılarla civil civil haykırıyorlardı. Atatürk tam yanlarına gelince onun yüzüne bakıp kalakalmışlardı. O, gülümseyerek çocukların saçlarını okşadı. Küçük bir çocuğa “Söyle bakalım, ben kimim?” diye sordu. Küçük çocuk: “Gazi Babamızsın.” diye cevapladı.

Nazilli, efeler diyarıydı. Efelik burada **çok önemliydi**. Atatürk çocuğa bir soru daha sordu: “Büyüyünce efe olacak mısın?” Çocuk başını geriye doğru attı “İlh...” dedi. “Goca goca mekteplerde okuyacağım.” Eğitime büyük önem veren Atatürk için bu **en güzel** cevaptı.

Atatürk ve çocuklar arasındaki sevgi tek yönlü değildi. Çocuklar da onu çok severdi. Bir gün İzmit’te bir okulun gösterisine gitmişti. Küçük bir çocuk, Atatürk’ün kucağına atılıp onu öpmeye başlamıştı. Onu gören öbür çocuklar da Atatürk’e doğru koştular. Onunla bir yumak hâline geldiler. Onu öpücük yağmuru na tuttular. Atatürk çevresindeki büyüklere dönerek: “Görüyorsunuz ya, onlarla aynı kuşaktanız.” dedi.

Çocuklarla **en çok** okuma yaşlarına gelince ilgilenirdi. Okullara sık sık uğrardı. Genellikle çocukların yanlarına oturur ve onlarla ders dinlerdi. Sonra da aldıkları eğitimi ölçmek için onlara sorular sorardı.

Atatürk'ü okullarında gören çocuklar çok sevinirlerdi. Daha çok çalışıp ona layık olmak isterlerdi.

Atatürk, Türk çocuklarına çok güveniyor ve onlara şöyle sesleniyordu: “Türk çocukları, yapınız yüksek olacaktır. O kadar ki; o yüksekliğe bakanların gözleri kararacaktır.”

*Ozan SAĞDIÇ
Bütün Dünya dergisi
(Düzenlenmiştir.)*

ATATÜRK

Bu yurdu sen kurtardın,
İnsan yok senden büyük.
Dört bucakta var adın,
Atatürk, en büyük Türk.

Düşmanı yere vurdun,
Cumhuriyeti kurdun,
Göz bebeğisin yurdun
Atatürk, en büyük Türk.

Bayrağımızla eşsin,
Ufkumuzda güneşsin,
Sen ölmedin, ölmezsin
Atatürk, en büyük Türk.

*Tarık ORHAN
hızl. : Yekta Güngör ÖZDEN
Atatürk Şiirleri*

3. TEMA

HAYAL GÜCÜ

1

AĞACIM
Süheyla BİLGİN

2

ESKİYEN MASALLAR
İlhami EMİN

3

RÜYALARIMIZ
www.ogm.gov.tr

4

AY DEDE VE KÜÇÜK YILDIZ
Şebnem Güler KARACAN
(Serbest Okuma Metni)

5

GÖKKUŞAĞI NASIL OLUŞUR?
Bir dergi yazısıdır.
(Serbest Okuma Metni)

AĞACIM

Olmamıştı işte, olmuyordu. Ne yapsa ne etse güzel bir resim yapamıyordu. “Ağaçtan başka hiçbir şey yapamıyorum işte.” diye söylendi. “Hep aynı ağaç, hep aynı ağaç.” Mutsuzdu.

Arkadaşları o kadar güzel resim yapıyorlardı ki... Öğretmen de zaten hep onların resimlerini beğeniyordu.

Mutsuz ve dalgın, birinci sınıftan beri çizdiği elma ağacını yeniden çizdi. Ağacın rengini sinirli sinirli kahverengiye boyadı. Yapraklarını boyamak için yeşil boyaya elini uzattı. Sonra “Amaaan!” dedi, “Ben mutsuzum, ağacım da mutsuz oluversin.” Ağacın tümünü kahverengi boyayla boyadı. Oh, nasıl da rahatlamıştı. Tam o sırada “İşte, şimdi oldu Engin.” diye bir ses duydu. Başını kaldırdı, bakındı, kimse yoktu. Ağacın son elmasını da boyadı. Resmi iki eliyle kaldırıp şöyle bir baktı. “Şuna bak, kahverengi yapraklar, kahverengi elmalar, kim görse güler.” diye söylendi. Siyah mum boyayla resmin üstüne kocaman bir çarpı işareti yaptı.

“Ben glmem.” diye bir ses duydu. **evresine bakındı. Oda-da yalnız olduğu kesindi. Birden gözü, resmini çizdiği kahverengi ağaca takıldı. Olamazdı... Konuşan ağaçtı.** Emin olmak için ürkek bir sesle sordu.

- Sen mi konuştun yoksa?
- Ne var bunda? Yıllardır tanışıyoruz, öyle değil mi?
- Evet, evet. Birinci sınıftan beri hep seni izerim, seni boyarım.
- Beğenmeyince de üstüme bir çarpı çizip kenara atarsın.
- Yine de en güzel seni izebiliyorum. Çünkü seni seviyorum.
- Belki beni seviyorsun **ama** ben senin kara arpılarını sevmiyorum.

Engin yüzünü astı, gözlerini tavana dikti. Kara çizgileri aslında kendisi de sevmiyordu. Güzel resim yapamayınca sıkılıyor ve kara çarpıyı atıveriyordu resimlerin üstüne. Şimdi de ağacı dile gelmiş, kendisinden hesap soruyordu. Engin:

— Söyle bakalım Ağaç Bey. Neden konuşmak için bugünü bekledin, diye sordu.

— Aslında ilk konuşan sendin. Yıllardır benimle ilk kez konuştun Engin Bey.

Engin iyice şaşırmıştı. Ne garip bir ağaçtı bu. Konuşmakla boyamanın ne ilgisi vardı ki? Öfkeyle kahverengi boyasını aldı, ağacın gövdesinin iki yanını koyulaştırıverdi. Ağaç gülerek:

— İşte yine konuştun benimle. Sen benimle konuşunca öyle mutlu oluyorum ki dedi.

Bu ağaç konuşmaktan mutlu oluyor galiba. Acaba onu konuşturamayan bu mıydı? Bu gizemli ağacı nasıl konuşturabildiğini bir bilseydi.

Engin kırmızı boyasını alıp ağacın tam ortasına bir soru işareti yaptı. Ağaç yine gülerek:

— Bakıyorum artık iyice gevezeliği ele aldın, dedi.

Engin sevinçle yerinden fırladı. Resmini göğsüne bastırarak odasının içinde dönmeye başladı. Resmiyle konuşmak hem de renklerin diliyle... Nasıl da aklına gelmemişti daha önce?

Ağaç gıdıklanmış gibi kıkır kıkır gülüyordu. Engin yeniden masanın başına oturdu. Kararlıydı, bundan sonra ağacıyla renk renk konuşacaktı. Yeni bir kâğıt aldı önüne. İlk kez görüyormuş gibi uzun uzun boyalarına baktı. Engin ilk kez, kim beğenir, kim beğenmez diye kaygılanmadan ağacını boyadı. Renk renk konuşacaktı artık. Tüm duygularını yaptığı resimlerine aktaracaktı. **Kendisi için, ağacı için, resim yapmanın keyfi için...**

Süheyla BİLGİN
Seçme Çocuk Öyküleri
(Düzenlenmiştir.)

ESKİYEN MASALLAR

Uçan kilim masalı vardı.

Onu nineler torunlarına,
Kitaplar küçük okuyucularına
Anlatırlardı.

Uçan kilim masalı
Dünyayı kucaklatırdı bize,
Masallar kitabını
Gene alırdık elimize.

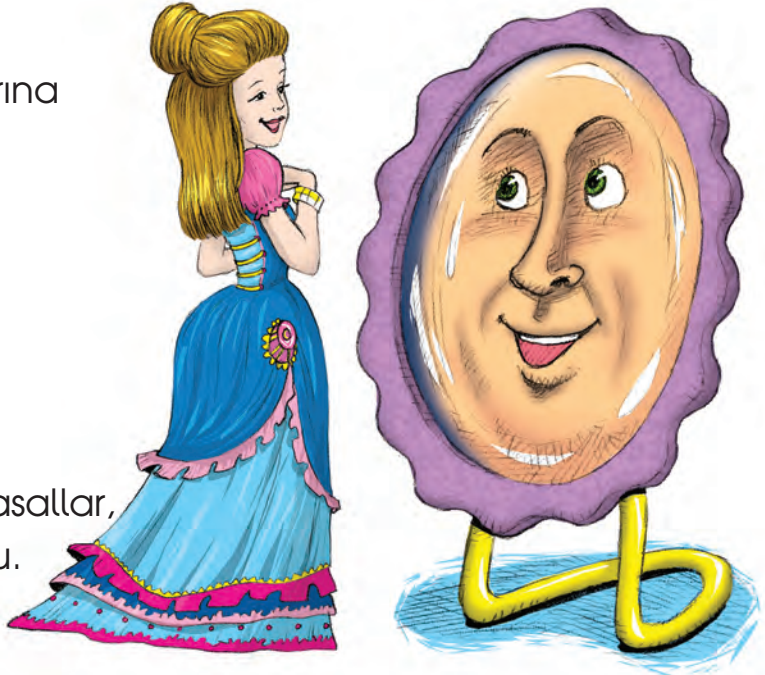
Eskidi buna benzer masallar,
Uçan kilimler uzakta kaldı,
Şimdi göklerde uçan,
Sadece uçaklardı.

Büyülü ayna masalı vardı,
Onu nineler torunlarına,
Kitaplar küçük okuyucularına
Anlatırlardı.

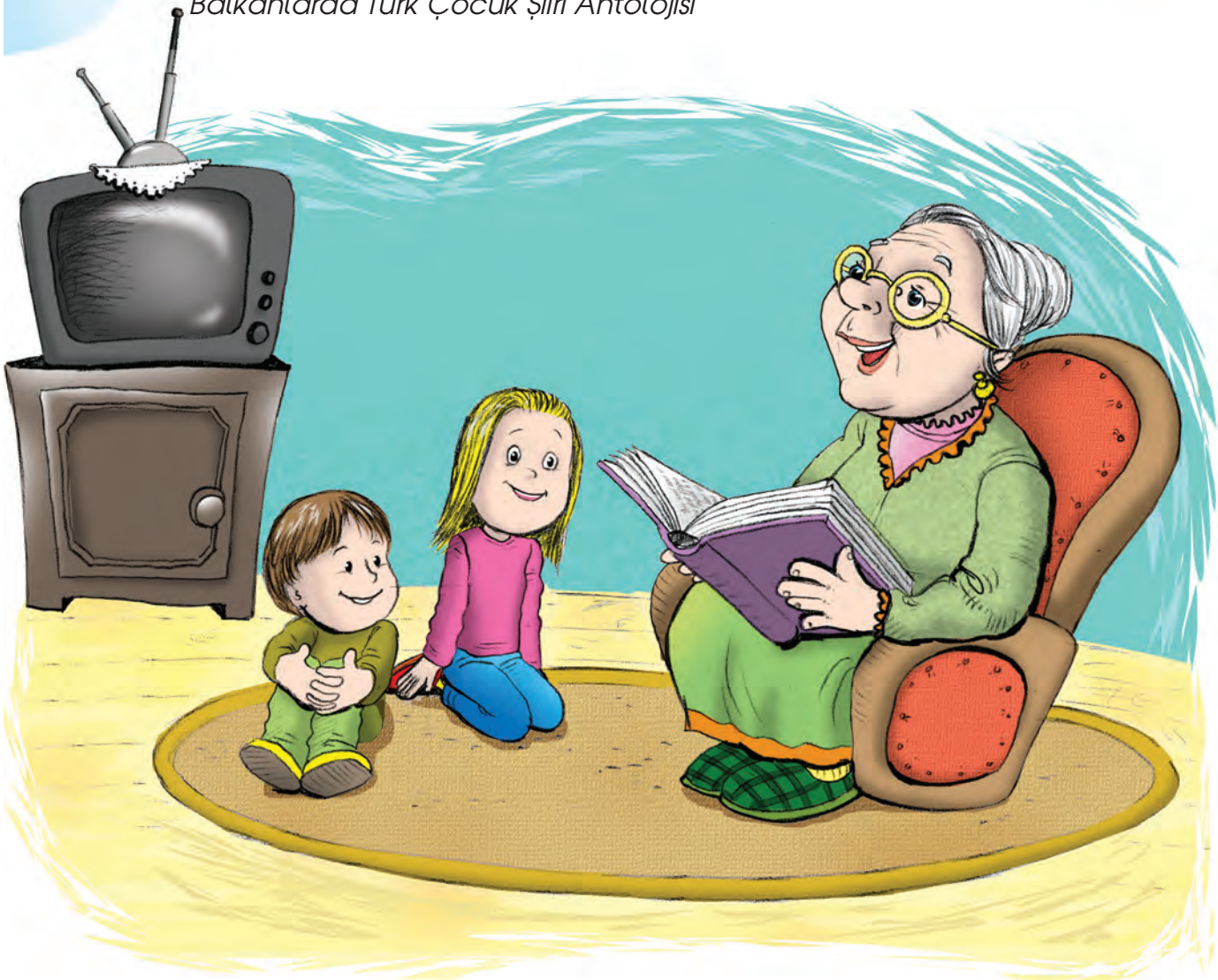
Büyülü ayna masalı
Uykuyu unuttururdu bize,
Masallar kitabını
Sık sık alırdık elimize.

Eskidi artık buna benzer masallar,
Büyülü aynanın geldi sonu.
**Şimdi geceler boyu,
İzleriz televizyonu.**

İlhami EMİN

Balkanlarda Türk Çocuk Şiiri Antolojisi

RÜYALARIMIZ

Arkadaşınla konuşurken **birden** ayağın yerden kesiliyor. Uçmaya başlıyorsun. Yere indiğinde kendini sınıfta ve bir sınavda buluyorsun. Ancak çalışmamışsın ve hiçbir şey yapamıyorsun! Bu, senin için sıradan bir gün mü? Hayır! Bu bir **rüya**...

İnsanlar hep rüyaların arkasındaki gerçeği **keşfetmek** için çalışmışlardır. Bulunan en kolay cevap: Rüyalar uyku sırasında beynimizin yaptığı hikâye ve resimlerdir.

Rüyaların çoğunu gece derin uykudayken görürüz. Rüya anında kapalı olan gözlerimiz hızla hareket eder. Bu, bize garip gelebilir ama tamamen normal.

Rüya uzmanları, rüyada gördüklerimizin hayatımızla ilgili bir anlamının olduğunu söylüyor. Rüyalar, korkularımızı ve **isteklerimizi** gösteren bir pencere gibidir. Rüyaları yorumlamak, beynimizde nelerin olup bittiğini açığa çıkarmaya yardım eder. Uzmanlara göre rüya, çözülmesi gereken **problemler**, ulaşılması gereken **hedefler** için bir mesajdır. Aynı rüyayı sürekli görmenin özel bir anlamı vardır. Sürekli gördüğünüz rüya size bir şeyler anlatmaya çalışıyor olabilir. Eğer rüyanız **sürekli** sporla ilgiliyse sporcu olmak istiyorsunuzdur. Sürekli deniz kıyısında geçiyorsa deniz kıyısında yaşamayı hayal ediyor olabilirsiniz.

Peki, her zaman güzel rüyalar mı görürüz?

Tabi ki hayır! Bazen kâbus da görürüz.

Bazen kâbuslar bizi rahatsız etmez. Fakat defalarca tekrar ederse ürkütücü olabilir. Araştırmalar, kâbusların çocukluk döneminde daha etkin olduğunu belirtiyor. Eğer bir şeylerden korktuysanız bu, rüyanızda bir kâbus olarak kendini gösterebilir. Kâbuslar bizi iki şekilde etkiler. Birincisi, korkutur ve endişelendirir. İkincisi ise hayatımızdaki sorunları ve bunları çözmemiz gerektiği işaretini verir. Eğer kâbuslar sizi rahatsız ediyorsa gördüğünüz kâbusu ailenizle paylaşın. Bunun bir rüya değil film, resim ya da hikâye olduğunu düşünün.

İyi uykular, tatlı rüyalar...

www.ogm.gov.tr
(Düzenlenmiştir.)

AY DEDE VE KÜÇÜK YILDIZ

Bir varmış, bir yokmuş. Bir gündüz, bir gece olup durmuş. Sıra yine gündüze gelmiş. Güneş bütün parlaklığıyla gündüzün başladığını haber vermiş. Bunu gören ay dede ve yıldızlar gökyüzündeki evlerine gitmişler. Çünkü onlar gece görünüp gündüz uyurlarmış.

Ay dede, gökyüzündeki evinin en güzel köşesinde kendine bir yer bulmuş. Kocaman ağzını açmış ve esnemeye başlamış. O esneyince yıldızlar da esnemeye başlamışlar. Sonra derin bir uykuya dalmışlar. Ay dede baş ucundaki lambayı usulca yakmış ve evleri birdenbire aydınlanıvermiş. Sonra kitabını alıp okumaya başlamış. Birkaç sayfa okuduktan sonra çevresine şöyle bir bakınmış. Bir de ne görsün! **Küçük yıldızlardan biri hâlâ kıpırdanıp duruyor.** Küçük yıldız, bembeyaz buluttan yastığını ve yorganını çevirip duruyormuş. Ara sıra dönüp ay dedeye bakıyormuş. “Acaba uyumadığımı fark etmiş midir?” diye düşünüyormuş.

Ay dede kendisine doğru bakınca gözlerini hemen kapatıyormuş. Arada bir gözlerini aralayarak ay dedenin ne yaptığına bakıyormuş. Ay dede arkasını dönünce gözlerini fal taşı gibi açıyor:

— Ben şimdi nasıl uyuyacağım? Hiç uykum yok ki diye söyleyip duruyormuş.

Sonunda ay dede, onun uyumadığını fark edip küçük yıldızla seslenmiş:

— Heeey, küçük yıldız! Gel bakalım yanıma!..

Küçük yıldız, bembeyaz buluttan yorganını ve yastığını alıp ay dedenin yanına gitmiş.

— Hiç uykum yok ay dede. O kadar uğraştım ama uyuyamıyorum işte, demiş.

Ay dede, küçük yıldızın pırıl pırıl saçlarını yumuşacık elleriyle okşarken:

— Acaba benim küçük yıldızım çok mu oyun oynamış, çok mu yorulmuş, diye sormuş.

Bizim küçük yıldız başını sallayarak:

— Şeyy... Evet. Bugün çok yorulдум. Şimdi de yorgunluktan uyuyamıyorum, demiş.

Ay dede:

— **Başını omzuma yasla da sana ninni söyleyeyim, demiş. Küçük yıldız kucağına almış.**

Küçük yıldız, başını ay dedenin omzuna yaslamış ve söylediği ninniye dinlemeye koyulmuş.

Az sonra gökyüzündeki evde hafiften bir horlama sesi duyulmuş. Ay dede, uykuya dalan küçük yıldız almış, yatağına götürmüş. Uyuyan diğer yıldızların da yanına giderek üzerlerini örtmüş. Çünkü onların üşüyüp hastalanmasını istemiyormuş.

Gündüzleri uyuyan ay dede ve yıldızlar, akşam olunca uyanmış. Ay dede, gökyüzündeki yerini alarak yeryüzündeki çocuklara gülümsemeye başlamış. Çocuklar da evlerinin penceresinden ay dedeye el sallamış.

Şebnem Güler KARACAN
Masal Sokağı
(Düzenlenmiştir.)

GÖKKUŞAĞI NASIL OLUŞUR?

Gökkuşağı, hem renkleriyle hem de uzaktan görünen gizemli hâliyle insanları etkileyen bir doğa güzelliğidir. Birçok masal ve şiirde, onun adı geçer. İnsanlar, renkliliği anlatmak için onun adını kullanır.

Peki ama yağmurdan sonra ortaya çıkan bu gökkuşağı nasıl oluşur? Ona gerçekten ulaşmak ve altından geçmek mümkün müdür?

Aslında durum kolayca özetlenebilir: Gökkuşağı, güneş ışınlarının bir yağmur bulutunun içindeki damlaların kırılmasıyla oluşur.

Gökuşağı her zaman bir çember şeklindedir. Bunun nedeni, sanılanın aksine dünyanın yuvarlak olması değildir. Öyle olsaydı bir fıskiye de oluşan gökuşağının düz olması gerekirdi. Bunun tek nedeni, ışıkların damlalarda teker teker kırılmasıdır.

Herhangi bir damlaya gelen güneş ışığı mordan kırmızıya kadar sırasıyla kırılır. Fakat bu kırılan ışıklardan sadece bir tanesi gözümüze ulaşabilir. Üstlerdeki damlalardan gözümüze kırmızı, alttakilerden ise mor ışık ulaşır.

Gözümüze ulaşan kırılmış ışınlar bir çember üstündeki ışınlardır. Bunun dışındakiler gözümüzün görüş alanı dışında kalır. Böylece biz gökuşağını bir çember şeklinde görürüz.

Peki, gökkuşağı sadece yağmurlu havalarda mı görülür? Elbette hayır. Sadece yağmur yağması gerekmiyor. Yüksekten akan bir şelaleden ya da bir fıskiyeleden akan sularda da küçük birer gökkuşağı oluşabilir.

Gökkuşağı için yedi renkten sıkça söz edilse de sayısı bundan daha fazladır. Çıplak gözle görülebilen gökkuşağı rengi 20'yi bulur.

*Ebe Sobe dergisi
(Kısaltılmıştır.)*

4. TEMA

HAYVANLAR

1

**SÖĞÜT AĞACINDAKİ
USTA**
drl.: Tarık DEMİRKAN

2

KEDİ
Ayla ÇINAROĞLU

3

HAVA TAHMİNİ UZMANLARI
Abdullah ARAZ

4

KELAYNAK KUŞU
Gülçin ALPÖGE
(Serbest Okuma Metni)

5

CAM BÜLBÜL
Mehmet VURAL
(Serbest Okuma Metni)

SÖĞÜT AĞACINDAKİ USTA

Evimizin hemen yanında bir söğüt ağacı vardı. Pencereden baktığımda, ağacın bütününü görebiliyordum. Elimi uzatsam ağaca dokunabiliyordum. Her gün ağacı seyrediyor ve ilginç şeyler görüyordum.

Bir gün yine ağaca bakarken yaprakların birinde ufak bir tırtıl gördüm. Yaprığın üzerinde bir ileri bir geri yürüyordu. Arada bir de kafasını kaldırıp sağa sola bakıyordu. Sanki “Bu ağacın efendisi benim.” der gibiydi.

Birkaç gün içinde bizim tirtil dokumacılığa merak sardı. İncecik parlak bir iplik çıkartıyordu. ıkardığı ipliğe kendini bağlayarak yaprağın üzerinde taklalar atıyordu. Her gün izlemeye karar verdim. Bu iş giderek ilginleşiyordu.

Ertesi gün tirtil dokumacılığı bıraktı, mühendisliğe başladı. Yaprաın bir ucundan diğer ucuna gidiyor, duruyor, düşünüyor, tekrar geliyordu. Sanki hesap yapan bir mühendisti. Acaba neyin hesabını yapıyordu?

Bir gün sonra, birden yaprağın ortasından delindiğini fark ettim. Nasıl bir mühendisti bizimki? Ben böyle bir mühendis görmedim. Mühendis kendi yaptığı yolu deler mi? Ama tırtıl delikten atladı bile. Yumuşacık vücuduyla bir alt yaprağa düştü. Onu da delip yine başka yaprağa geçti. Anlaşıldı, bizim tırtıl mühendis falan değil, açgözlü bir yaprak oburuydu!

Bir iki hafta içinde giderek irileşti. Mahmuzlu çizmeleri ve yeşil parlak elbisesi oldu. Parmak kalınlığı ve uzunluğunda büyümüştü. Buna karşın hâlen ürkekti. İki yaprağı birbirine yaklaştırdı ve ipliklerle yaprakları bağladı. Ürkek biçimde onların arasına girip beklemeye başladı. Acaba neyi bekliyordu?

Aradan geçen zaman içinde tırtıl bütün vücudunu örten bir yorgan hazırladı. Yine dokumacılık mesleğinin ustalıklarını gösteriyordu. Fakat iş bununla bitmedi. Birkaç gün sonra tekrar baktığımda, yaprakların arasındaki tırtılın yok olduğunu gördüm. Yerinde, yaprağa incecik ipliklerle bağlı bir koza vardı. Bu koza, ufacık bir kutu gibiydi. Tırtılın marangozluktan ne kadar iyi anladığını ortaya koyuyordu.

Ağaca elimi uzatıp kozayı aldım. Bir cam kavanozun içine yerleştirdim. Aradan üç hafta geçmişti ki müthiş bir şey oldu: Kavanozun içindeki koza yarıldı. Renk renk bir kelebek, kavanozun içinden kendine çıkış aramaya başladı!

Kavanozun kapağını açıp tırtılla konuşmak, hayatını bir de kendisinden dinlemek istedim. Fakat benim konuşmamı beklemeden camdan uçtu gitti.

Yolun açık olsun, küçük kelebek!

Her Güne Bir Masal
drl. : Tarık DEMİRKAN
(Düzenlenmiştir.)

KEDİ

Bir kedim olsaydı, tüyleri sarı
Ya da apak bir yumak.
Tekir de olsa olur
Veya güzel bir Arap.
Ya da işte sokaktaki
Sahipsiz kedilerden biri
Benim olsaydı eğer
Kuşkusuz mutlu olurdu.
Gün boyu oynar dururdu.
Süt içerdi, uyurdu
Benimle dost olurdu.

Ah, ne olurdu, keşke
Evde bir fare olsaydı.
Annem fareden korksaydı.
Bana bir kedi alsaydı.

Ayla ÇINAROĞLU
Şiir Gemisi

HAVA TAHMİNİ UZMANLARI

Size yaşanmış bir olayı anlatmak istiyorum. Bu olay, yıllar önce Konya'nın Beyşehir ilçesinin bir köyünde olmuştur:

Havanın pırıl pırıl olduğu güzel bir gün... Hava açık, yağmurdan eser yok. Bazı köylüler oturmuş sohbet etmekte. Onlar kendi aralarında konuşurlarken bir köpeğin, yavrusunu ensesinden tutup götürdüğünü görürler. Önce önemsemezler, yavrusunu bir yerden başka bir yere taşıyor, diye düşünürler. Köpek bir süre sonra ikinci yavrusunu da aynı şekilde taşıyarak geçer. Bu durum köylülerin dikkatini çeker. Köpek üçüncü yavrusunu da aynı şekilde taşıyarak geçince köylüler iyice şaşırırlar. Merakla köpeği takip ederler. Köpek, köylülerin şaşkın bakışları arasında yavrularının hepsini köyün üst tarafındaki bir tepeye taşımıştır. Önce, köylüler buna bir anlam veremezler. Bir süre sonra hava kapanıp bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaya başlar. Hem de ne yağmur... Köylüler o zamana kadar böyle bir yağmur görmemişlerdir. Uzun süren yağmur sonrasında köydeki birçok ev ve bahçe sel altında kalır. Bu evlerden çoğu da yıkılır.

Köylüler o zaman durumu anlar; ama iş işten geçmiştir artık. Bu olaydan sonra köy, köpeğin yavrularını taşıdığı tepeye kurulur.

Bu olay tamamen gerçek, masal değil. Meteoroloji uzmanı gibi hava durumunu tahmin edebilen birçok hayvan vardır. Bu hayvanlar, deprem gibi bazı tehlikeleri insanlardan önce sezip önlem almaktadır. Sinek, örümcek, köstebek gibi hayvanlar gün içinde havanın nasıl olacağını bilebilmektedir. Bunlar havanın sıcaklığına, nemine duyarlı oldukları için meteoroloji istasyonu gibi çalışmaktadırlar.

Bizler, hayvanların bu özelliklerinden de yararlanabiliriz. Onların hareketlerini gözlemleyerek bazı kötü durumlara karşı önlemler alabiliriz. Örneğin, hava iyi olacağı zaman ötücü kuşlar şarkıya sabah başlar, öğlen durur. Ertesi gün de hava iyi olacaksa bu kuşlar ikindiden sonra tekrar ötmeye başlar.

Kötebekler harıl harıl tümsek yapıyor, örümcekler ağ örüyorsa hava güzel olacaktır.

Havalar bozulacağı zaman atlar huysuzlanır. Dağ sıçanları yuvalarının girişine ot yığar. Kargalar öter, eşekler de bir araya gelir.

Tüm bunlar gösteriyor ki canlılar yaşamlarını sürdürebilmek için değişik özelliklerle donatılmıştır. Bu özellikleri onların rahat yaşayabilmelerini sağlamaktadır. Bizler de onların yeteneklerini bilimsel olarak inceleyebiliriz. Bu özelliklerinden günlük yaşamımızda yararlanabiliriz.

*Abdullah ARAZ
Hünerli Hayvanlar
(Düzenlenmiştir.)*

KELAYNAK KUŞU

Bir varmış, bir yokmuş. Bir ormanda birçok kuş varmış. Bunların içinden bir tanesi çok tembelmiş. Bütün kuşlar kendi yiyeceklerini kendileri ararlarmış. Bulduklarını yerler, bir kısmını da yuvalarına taşırlarmış. Ama tembel kuş, aylak aylak dolaşmış. **Karnı acıkınca da bir başka kuşun yiyeceğini kapar kaçarmış.** Bu işi o kadar çabuk yaparmış ki öteki kuşlar kimin yaptığını anlayamazlarmış. Kuşlardan biri, bulduğu solucanı yemek üzereyken tembel kuş kapıp gidermiş. Başka bir kuş, böcek yakalamış. Hooop onu da alıp kaçarmış. Bıkılmış, usanmış kuşlar.

Bir gün ormanda toplantı yapmışlar. Bütün kuşlar bir araya gelmişler. Bu tembel kuşu yakalamak için bir çare düşünmüşler. Ağaçkakan demiş ki “Bir bal kabağı alalım. Ben gagamla içini oyayım. Dibine çam sakızı koyalım. Sonra tuttuğumuz her şeyi içi-

ne atalım. Aylak kuş, bu depoyu bulunca içindekileri yemek için kafasını daldırır. **Kafasını sokunca da yapışır, onu yakalarız.”**

Kuşlar bu fikri beğenmişler. Ağaçkakanın dediklerini yapmışlar. Buldukları tüm yiyecekleri de kabağın içine atmışlar. Aylak kuş bunları görünce “Vay! Bunlar gizli bir depo yapmışlar.” diye düşünmüş. Sonra da kabağa sokmuş kafasını. Sokmasıyla yapışması bir olmuş. O zaman bunun bir tuzak olduğunu anlamış ama kafası yapışmış bir kere. Kurtulmak için çok çabalamış. **Sonunda kurtulmuş ama başındaki tüyler sakıza yapıştığı için başını çekince tüyler yolunmuş. Başı kel kalmış.**

Öteki kuşlar onu yakalayamamışlar ama artık kel olduğu için kolayca tanıyabiliyorlarmış. Kel Aylak Kuş geliyor, diye onu gören yemini alıp kaçıyormuş. Kel Aylak Kuş aç kalmaya başlamış. **Bakmış olacak gibi değil, o ormanı bırakıp başka bir ormana gitmiş.** Ne var ki yeni gittiği ormanda da onu tanımışlar ve ormandan kovmuşlar.

Kel Aylak Kuş o orman, bu orman dolaşmış durmuş. **Sonunda Birecik diye bir yere gelmiş.** Birecik sıcakmış. Sıcak olduğu için de böceği bol bir yermiş. Kel Aylak Kuş artık karnı acıkınca kendi yemeğini kendi buluyormuş.

Öteki kuşlar, Kel Aylak Kuş'u sevmişler. Onunla arkadaş olmuşlar. Sonra bir gün ona sormuşlar, “Neden senin adın Kel Aylak Kuş? Kelliğini hadi anladık ama sen tembel, aylak bir kuş sayılmazsın. Kendi yemeğini kendin buluyorsun. **Gel sana yeni bir ad bulalım.**”

Kel Aylak Kuş bu işe çok sevinmiş. Arkadaşları da ona, “Senin adın bundan sonra Kel Aylak Kuş değil, Kelaynak olsun.” demişler. Böylece bizim kuşun adı “Kelaynak” olmuş. Kelaynak, Şanlı Urfa’nın Birecik ilçesine yerleşmiş, orada kalmış. **Kelaynaklar, o gün bugün Birecik’te yaşarlar.**

*Birkaç Masal Birkaç Şiir
drl. : Gülçin ALPÖGE
(Düzenlenmiştir.)*

CAM BÜLBÜL

Bir zamanlar, dünyanın en güzel sarayına sahip bir hükümdar varmış. Fakat sahip olduğu güzelliğin farkında değilmiş. Sarayının bir bahçesi varmış ki ucu bucağı yokmuş. En güzel çiçekler ekiliymiş orada. İçinde büyük göller ve geniş ormanlar barındırıyormuş. Daha da güzeli ise bu bahçede yaşayan bülbülmüş. Öyle güzel bir ötüşü varmış ki bülbülün, uzak ülkelerden bile onu dinlemeye gelirlermiş. Gezginler kendi ülkelerine dönünce bu ülkeye ait en güzel şeyin bülbül olduğunu yazarlarmış kitaplarına.

Bir gün hükümdarın eline bu kitaplardan biri geçmiş. Okumuş, okudukça da çok sinirlenmiş. Vezirini çağırıp “Ne demek oluyor şimdi?” demiş. “Benim sarayımın bahçesindeki bülbülden benim haberim yok.” Vezir cevap verememiş. Çünkü bülbülden onun da haberi yokmuş.

Hükümdar hemen bahçıvanı çağırıp “Söyle bakalım!” demiş. “Sarayımda, bütün dünyanın duyduğu bir bülbül varmış. Neden benim haberim yok?” Bahçıvan; “Bağışlayın efendim!” demiş. “Onu ben de duymadım.” Hükümdar “Çabuk onu bulun bana!” diye emretmiş. “Akşama huzurumda şarkı söylemesini istiyorum.”

Bahçıvan, sarayın altını üstüne getirdiği hâlde söylenen bülbülü bulamamış. Sonra da hükümdarın huzuruna çıkıp bülbülün, kitapları yazanlar tarafından uydurulmuş bir masal olabileceğini söylemiş. Hükümdar; “Hayır, bu olamaz.” demiş. “Kitabı bana güvendiğim bir hükümdar dostum gönderdi. Hemen gidip bülbülü bulun yoksa bütün saray çalışanlarını cezalandırırım.”

Mutfakta çalışan bir kız bahçıvana: “Aradığını burada bulamazsın!” demiş. “İstersen ben seni o bülbüle götürürüm.”

Birçok saray görevlisi ile birlikte bülbülün yaşadığı ormanın yolunu tutmu lar. Doğayı hiç tanımamı  olan saray görevlileri ormanda çok  a ırmı lar. Gördükleri hayvanlar onlara çok garip geliyormu .

Bülbülün yaşadığı yere gelince; “K    k bülbül!” diye seslenmi  kız. “H k mdarımız, huzurunda  arkı söylemeni istiyor. Bizimle gelmezsen bütün saray çalışanlarını cezalandıracak.”

Bülbül, “B y  k bir zevkle gelirim.” diyerek topluluğun arkasına takılmış. Saraya gelince b y  k salondaki bir masanın üzerine koymuşlar onu. Hükümdar da yerini alınca bülbül ötmeye ba lamı . Öyle güzel  tm   ki hükümdarın gözlerinden boncuk boncuk ya lar akmı . Bunun  zerine bülbül, daha tatlı ve neşeli şarkılar söylemeye ba lamı . Hükümdar çok mutlu olmuş. B lb le, “Dile benden ne dilerse!” demiş. Ancak bülbül, “Benim için en güzel hediye gözlerinizden akan ya lardı.” diye cevaplamı  hükümdarı.

Hükümdardan bütün saray çalışanlarına varıncaya kadar herkes çok duygulanmış. Birbirlerine “Hayatımızda hiç bu kadar güzel şarkı dinlememiştik.” diyorlarmış.

Bütün insanların gönlünü kazanan bülbül, sarayın başkonuğu olmuş. Kendisi için yapılan özel kafesinde yaşıyor, arada bir dışarı çıkmasına izin veriliyormuş. Bütün ülke halkı da bülbülün şarkılarını dinlemek için sarayın çevresine toplanıyorlarmış.

Hükümdara bir gün bir paket gelmiş. İçini açtıklarında elmaslar, yakutlar ve değerli taşlarla süslenmiş yapma bir bülbül çıkmış ortaya.

Hükümdarın dostu olan komşu kral göndermiş bu bülbülü. Mekanik bir kurma kolu varmış. Kurunca ötmeye başlıyormuş. O günden sonra gerçek bülbülle yapma bülbül birlikte ötmeye başlamışlar.

Bir zaman sonra gerçek blblmz bu işten sıkılmaya başla-mış ve bir yolunu bulup saraydan kaçmış. Yapma bülbül de g-zel tyormuş tmesine ancak sürekli kurulup çalıştırıldığı için bir gün bozulmuş.

Hükümdar bülbülleri dinlemeye öylesine alışmış ki önce ger-ek sonra da yapma olanı kaybedince üzüntüsünden hasta ol-muş. lke halkı buna çok zlyormuş. Ama yapacak bir şeyleri de yokmuş.

Hükümdarın hastalığı gittikçe ağırlaşıyormuş. Saraydan ka-an bülbül ise bütün bu olanları duymuş. Hemen gelip hüküm-darın yattığı odanın penceresine konmuş. O güzelim sesiyle şar-kılar söylemeye başlamış.

Hükümdar bu sesi duymuş. Bülbul durmadan en güzel şarkılarını söylüyor, hükümdar ise yavaş yavaş canlanıyormuş. Nihayet sabaha yakın, hükümdar iyileşip ayağa kalkmış. Kendisini iyileştirenin bülbul olduğunu biliyormuş. Hükümdar onu kafese koymayacağına, bülbul de arada bir gelip şarkı söyleyeceğine söz vermiş.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte odasına gelenler, hükümdarı ayakta bulunca hem çok şaşırmış hem de çok sevinmişler.

Hükümdar sonraki hayatını sarayın bahçesindeki güzellikleri doya doya yaşayarak ve bülbulün tatlı nağmelerini dinleyerek geçirmiş.

*Mehmet VURAL
(Düzenlenmiştir.)*

İLK ÖĞRETİM

TÜRKÇE

ÖĞRENCİ ÇALIŞMA KİTABI

3

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILIŞI

1. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin eş ve zıt (karşıt) anlamlılarını metni dinlerken yazınız.

Eş anlamlısı

ülke	:	
lider	:	
hediye	:	
sene	:	
değerli	:	

Zıt (Karşıt) Anlamlısı

dost	:	
galip	:	
sevinç	:	
barış	:	
az	:	

2. Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Bu metnin başlığı sizce ne olmalıydı?

.....

2. Meclis nerede açılmıştır?

.....

3. Meclisi kim açmıştır?

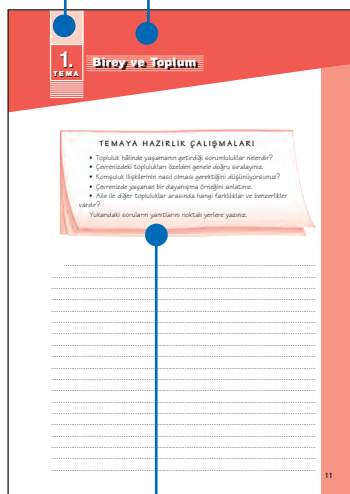
.....

Sevgili Öğrenciler,

Dilimizi doğru, etkili ve güzel kullanmalıyız değil mi? Hiç merak etmeden, soru sormadan öğrenilir mi? İşte, çalışma kitabınızda sizlerin yaratıcı düşünme ve araştırma gibi temel becerileri kazanmanızı istedik. Aşağıdaki açıklamaları okuyunuz. O zaman kitabınızdan daha çok yararlanabilirsiniz.

1 Kaçınıcı temada olduğunuzu ve temanın adını göstermektedir.

2 Sayfa kenarlarındaki sayılar, etkinlik numarasını göstermektedir. Etkinlikleriniz, sınıfta ve bireysel olarak evde yapabileceğiniz bir biçimde tasarlanmıştır. Bu etkinliklerin bazıları şunlardır: Tahmin etme, cümle tamamlama, karşılaştırma, yorumlama, neden-sonuç ilişkisi kurma... Bir de bunların yanı sıra, kendinizi yazarak ya da resimle anlatabileceksiniz.

3 Her tema başında temaya hazırlık çalışmaları yer almaktadır.

4 Hangi sayfada olduğunuzu buradan anlayabilirsiniz.

T A N I Y A L I M

Şeması)

- 5 Bu etkinliklerin hangi metne ait olduğunu, metnin adından anlayabilirsiniz.

AYNADAN UTANAN KIZ

3. Etkinlik

Aşağıdaki resimler metnin hangi cümleleriyle ilgilidir? Cümleleri resimlerin altına yazınız.

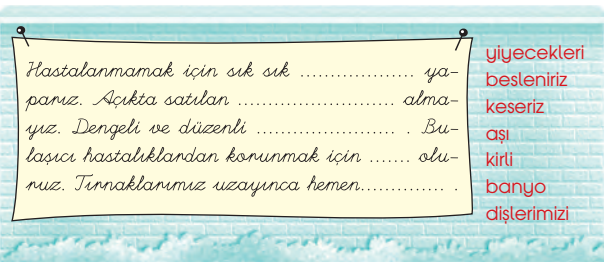

4. Etkinlik

Anlamını yeni öğrendiğiniz kelimelerin içinde geçtiği bir paragraf yazınız.

5. Etkinlik

Listeden uygun kelimeleri seçerek cümlelerin boşluklarını doldurunuz.

111

- 6 Etkinliklerin nasıl yapılması gerektiğiyle ilgili yönergeler bulunmaktadır. Öğretmeniniz, etkinliklerle ilgili gerekli açıklamaları yapacaktır ancak bu bölümleri okuyarak siz de bilgi sahibi olabilirsiniz.

ATATÜRK'LE

6. Etkinlik

Atatürk'ün hayatında yer almış olayları gösteren resimleri inceleyiniz. Bu resimlere uygun cümleler yazınız.

7. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin içinde geçtiği cümleler yazınız.

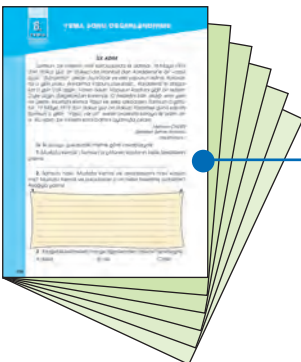
Atatürk bağışsızlık tider

46

- 7 Her temada dinleme metnine ait etkinlikler bulunmaktadır. Bu etkinliklerin çalışma sayfaları, bu kitapta yer alacak ancak metni öğretmeniniz size okuyacaktır.

- 8 Çalışma kitabının sonunda, her tema için hazırlanmış değerlendirme çalışmalarıyla karşılaşacaksınız. Bu çalışmalarla kendinizi değerlendirme olanağı bulacaksınız. Çalışmaları, öğretmeniniz sizi bilgilendirince yapınız.

1. TEMA

BİREY VE TOPLUM

KOMŞU KUNDUZLAR
Bestami YAZGAN

1

2

DAYANIŞMANIN BÖYLESİ
Abdullah ARAZ

AİLEMİZ
Hasan Lâtif SARIYÜCE

3

DİNLEME METNİ

4

**TRAFİK İŞARETLERİNİN
ANLAMI**
Bu kitap için yazılmıştır.

Birey ve Toplum

TEMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- Topluluk hâlinde yaşamamanın getirdiği sorumluluklar nelerdir?
- İnsanlar, daha çok nerelerde topluluk hâlinde bulunurlar?
- Komşuluk ilişkilerinin nasıl olması gerektiğini düşünüyorsunuz?
- Çevrenizde yaşanan bir dayanışma örneğini anlatınız.
- Aile ile diğer topluluklar arasında hangi farklılıklar ve benzerlikler vardır?

Yukarıdaki soruların yanıtlarını noktalı yerlere yazınız.

[illegible]

KOMŞU KUNDUZLAR

1.

Etkinlik

Resimlerin hangi anahtar kelimelerle ilgili olduğunu bulup altına yazınız.

2.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları metni dinlerken cevaplayınız.

Kunduzlar yuvalarına döndüklerinde neden şaşırmışlar?

.....

Anne kunduzun yavruları neden sele kapılmışlar?

.....

3.

Etkinlik

Komşu kunduzla anne kunduzun özelliklerini karşılaştırınız.

komşu kunduz

yardıms seven

anne kunduz

kızgın

4.

Etkinlik

Metni okuduktan sonra 5N 1K sorularını cevaplayınız.

Anne kunduz ipleri kesince ne olmuş?

Kunduzlar nerede yaşıyor?

Kunduzlar ne zaman geri dönmüşler?

Kunduz, komşusuna nasıl davranıyordu?

Kunduz, komşusunu niçin orada istememiş?

Kunduzlar kimi ziyarete gitmişler?

KOMŞU KUNDUZLAR

5.

Etkinlik

Komşularınızla hangi konularda yardımlaşırsınız? Yazınız.

.....

.....

.....

6.

Etkinlik

Koyu yazılmış kelimelerin yerine başka hangi kelimeler kullanılabilir? Yazınız.

Nine kunduz torunlarını görünce çok **sevinmiş**.

.....

Anne kunduzun **kızgınlığı** daha da artmış.

.....

Aralarındaki **sorunları** hep iyilikle çözmüşler.

.....

7.

Etkinlik

Nine kunduza bir mektup yazarak torunlarının başından geçenleri anlatınız.

Sevgili Kunduz Nine,

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

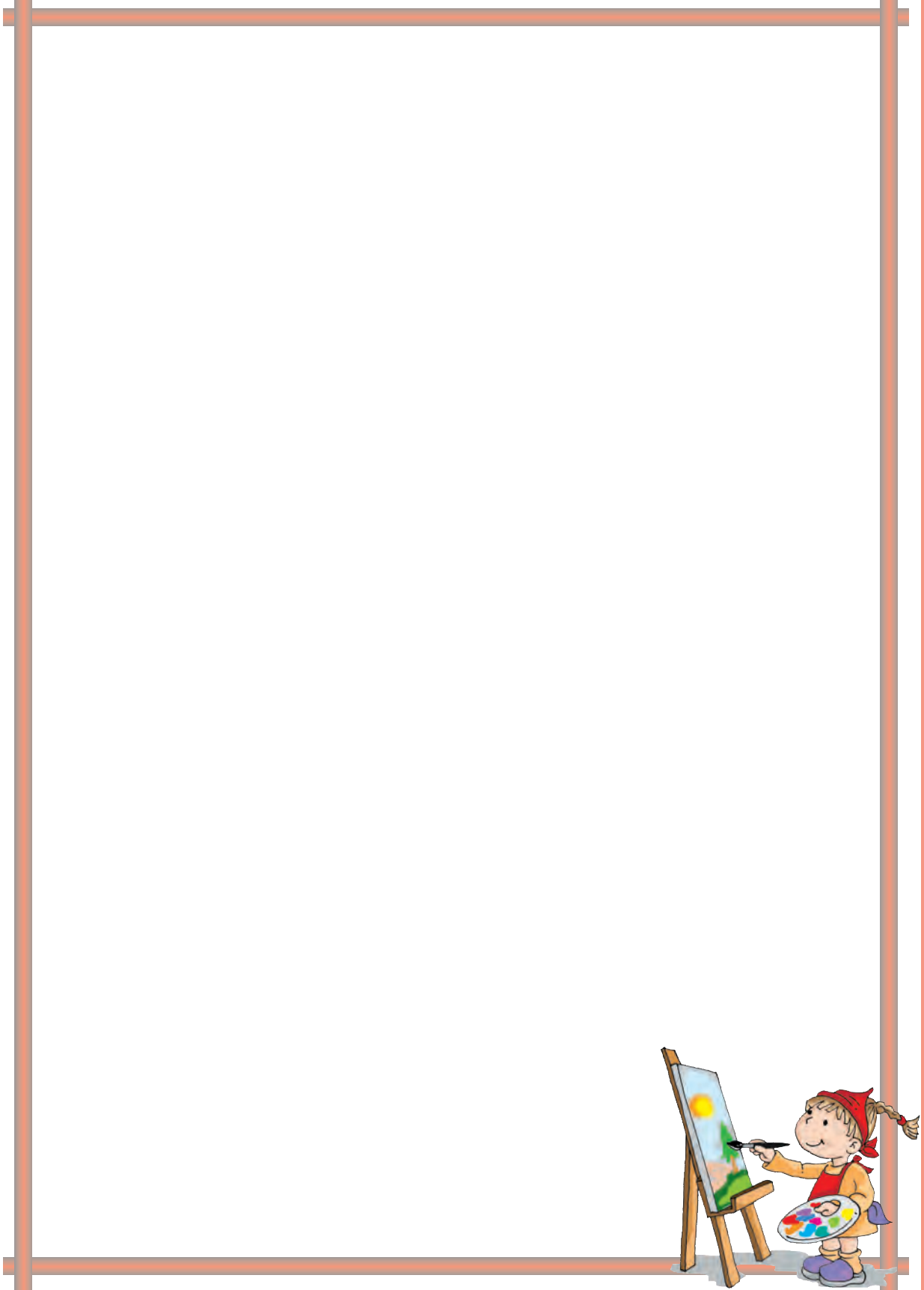
Selamlar.

.....

8.

Etkinlik

Anne kunduzun başına gelenlerin resmini çiziniz.

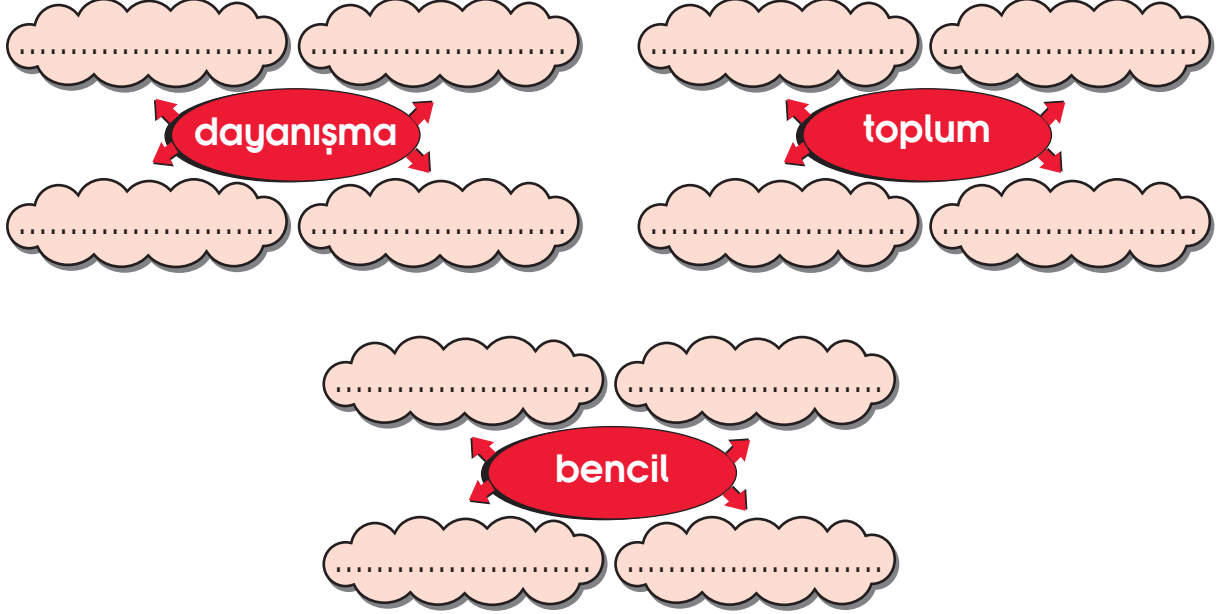

DAYANIŞMANIN BÖYLESİ

1.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin sizin için çağrıştırdıklarını yazınız.

2.

Etkinlik

Metnin birinci sayfasındaki resmi inceleyiniz. Resimde gördüklerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DAYANIŞMANIN BÖYLESİ

3.

Etkinlik

Noktalı yerleri, “Dayanışmanın Böylesi” metnini dinledikten sonra doldurunuz.

Zor durumda kalan insanlara etmeliyiz.

İnsanlar hâlinde yaşarlar.

Bencil insanlar sadece düşünürler.

Bu metinden
.....
..... öğrendim.

4.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Metinde hangi kuşlardan bahsedilmektedir?
.....

2. Usta avcı kuşlar, yiyecekleri bulduklarında neler yapıyor?
.....
.....

3. Kırlangıçlar zamanlarının yarısını neye harcıyorlar?
.....
.....

4. Nasıl bir toplum olmalıyız?
.....
.....
.....

DAYANIŞMANIN BÖYLESİ

5.

Etkinlik

Ekleri ve kelimeleri kullanarak yeni kelimeler türetiniz.

av		-ci
usta		-lık
yiyecek		-siz

6.

Etkinlik

Doğadaki canlıların yardımlaşmalarına örnekler yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

7.

Etkinlik

Sınıfınızdaki dayanışmayı artırmak için neler yapabilirsiniz? Yazınız.

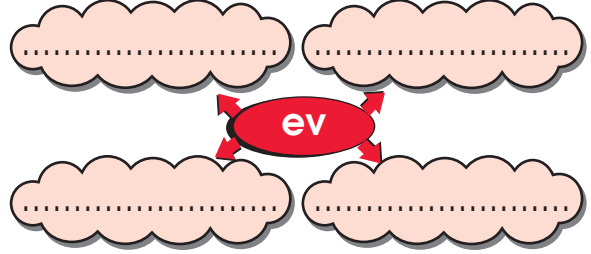

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin zihninizde canlandırdıklarını yazınız.

2.

Etkinlik

Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Resimlerdeki insanları fiziksel özellikleri açısından karşılaştırınız.

Ahmet

Mehmet

• Ahmet, Mehmet'ten daha şişman.

-
-
-
-
-
-

3.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Dinlediğiniz şiirin konusu nedir?

.....

2. Sizce bu şiirin başlığı ne olabilir?

.....

3. Ailede kimler bulunur?

.....

4. Etkinlik

Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılmış kelimelerin yerine listedeki-lerden uygun olanını koyunuz. Cümleleri yeniden yazınız.

Daha kim var acaba?

.....

Hep **beraber** yaşarız.

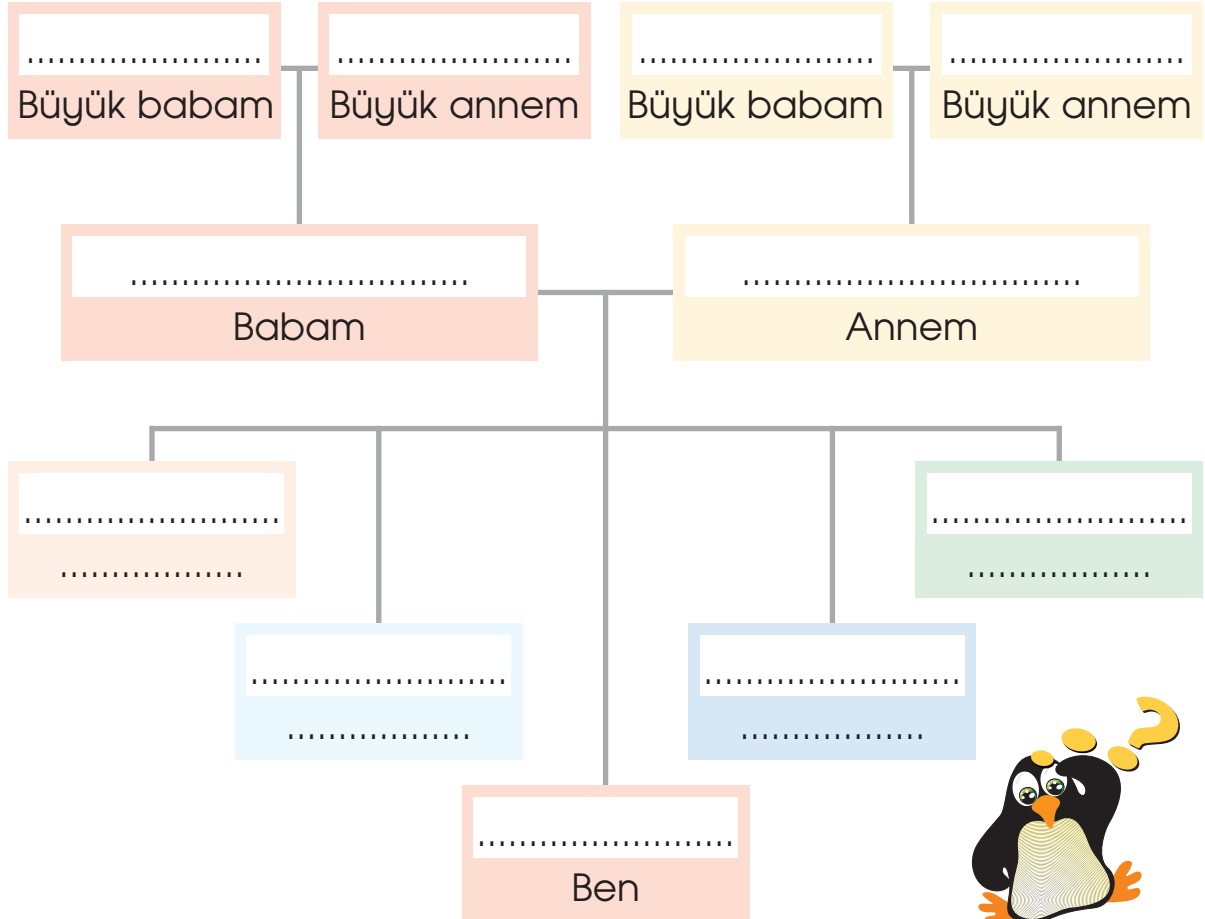
.....

Beni **yalnızca** sen geçebilirsin.

.....

5. Etkinlik

Aile büyüklerinizin yardımıyla aşağıdaki soy ağacını doldurunuz.

6.

Etkinlik

Aile bireylerinin evde uyması gereken kurallar nelerdir? Bu kurallara uyulmazsa neler olur? Yazınız.

7.

Etkinlik

Evde bayramlaşma anının resmini çiziniz.

8.

Etkinlik

Aşağıda, okuduğunuz şiirle ilgili bazı kelimelerin harfleri karışık olarak verilmiştir. Harfleri doğru sıralayarak kelimeleri yazınız.

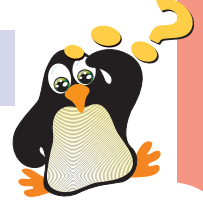
L A A H *kala*

B B A A

E D D E

M A A C

E Y E Z T

9.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Ailede kimler bulunur?

.....

2. Sıklıkla görüştüğünüz akrabalarınız kimlerdir?

.....

3. İnsanlar niçin topluluk hâlinde yaşar?

.....

.....

.....

4. Akrabalarınızla iyi ilişkiler geliştirmek için neler yapıyorsunuz?

.....

TRAFİK İŞARETLERİNİN ANLAMI

1.

Etkinlik

Metinden ne anladığınızı kısaca yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2.

Etkinlik

Aşağıdaki trafik işaret levhalarının adlarını yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.

Etkinlik

Çevrenizde en çok gördüğünüz trafik işaretlerini çizin.

4.

Etkinlik

Trafik kazalarının nedenleri nelerdir? Araştırma sonucunda edindiğiniz bilgileri yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

TRAFİK İŞARETLERİNİN ANLAMI

5.

Etkinlik

Trafikte kurallara uymayan kişileri bilinçlendirmek amacıyla dikkat çekici uyarı ifadeleri yazınız.

.....

.....

.....

6.

Etkinlik

“Trafik”le ilgili akrostiş çalışmasını yapınız.

T

R

A

F

İ

K

İLKÖĞRETİM HAFTASI

Okulların açıldığı hafta İlköğretim Haftası olarak kutlanır. Bu hafta Millî Eğitim Bakanının konuşması ile açılır. Okullarda yapılan törenlerle devam eder. Törenlerde yapılan konuşmalarda eğitim öğretimin değeri ve yararı anlatılır. Okuma yazma bilmenin önemi üzerinde durulur.

Çağdaş uygarlık düzeyinin üstüne çıkabilmek ancak bilgi ile olur. Yaşam boyu gerekli olan bilgi ve becerilerin temeli ilköğretimde atılır. İlköğretim Haftası, okuma yazma öğrenmenin kişiye, topluma sağladığı yararların anlatıldığı bir haftadır.

Aykut EROL - Şiğçe YAVUZ
Belirli Günler ve Haftalar
(Kısaltılmıştır.)

Aşağıdaki ilk iki soruyu metne göre yanıtlayınız.

1. Okulların açıldığı hafta ne olarak kutlanır?

- A) İlköğretim Haftası
- B) Okuma Bayramı
- C) Atatürk Haftası

2. İlköğretim Haftası törenlerinde yapılan konuşmalarda aşağıdakilerin hangisinden **bahsedilmez**?

- A) Eğitim öğretimin değeri
- B) Okuma yazma bilmenin önemi
- C) Yaşlılara saygı göstermenin gerekliliği

3. Yardımlaşma ve dayanışmanın toplum hayatındaki önemini yazınız.

.....

TEMA SONU DEĞERLENDİRME

4. Aşağıdaki resimlerle kelimeleri eşleştiriniz.

Ambulans

Jandarma

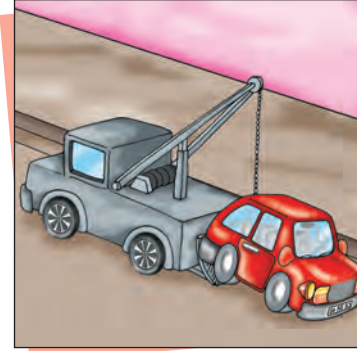

Polis

Oto Yardım

İtfaiye

Türk Kızılayı

5. Aşağıdaki ifadelerden doğru olanların başına “D”, yanlış olanların başına “Y” yazınız.

(.....) Komşularımızla sürekli etkileşim hâlindeyizdir.

(.....) Aile bireyleri birbiriyle yardımlaşmayı sevmezler.

(.....) Hayvanlar da insanlar gibi dayanışma içinde yaşarlar.

(.....) Toplumdaki en küçük birlik ailedir.

(.....) Trafik kuralları sadece sürücüler içindir.

(.....) Trafik kuralları yaşantımızı kolaylaştırır.

2. TEMA

ATATÜRK

**MUSTAFA KEMAL'İN
OKUL HAYATI**
Güneş KAZDAĞLI

1

**MUSTAFA KEMAL'İN
ELLERİ**
A. Hikmet PAR

2

VERDİĞİN SÖZÜ UNUTMA
Cemil SÖNMEZ

3

**DİNLEME
METNİ**

4

ATATÜRK'LE
Özbek İNCEBAYRAKTAR

TEMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

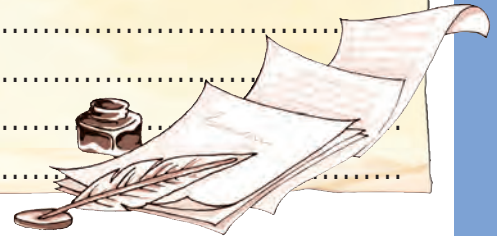
- Bir kişinin lider olabilmesi için hangi özellikleri taşıması gerekir?
- Çevrenizdeki kişilerden hangilerini lider olarak görüyorsunuz? Niçin?
- Milletimizin Atatürk'e değer vermesinin nedenleri nelerdir?
- Atatürk çocuklara verdiği değeri nasıl göstermiştir?
- “Atatürk pek çok yenilik yapmıştır. Bunlardan bazıları” cümlesini nasıl tamamlarsınız?

Yukarıdaki soruların yanıtlarını noktalı yerlere yazınız.

[illegible]

MUSTAFA KEMAL'İN OKUL HAYATI

Aşağıdaki kelimeleri kullanarak kısa bir hikâye yazınız.

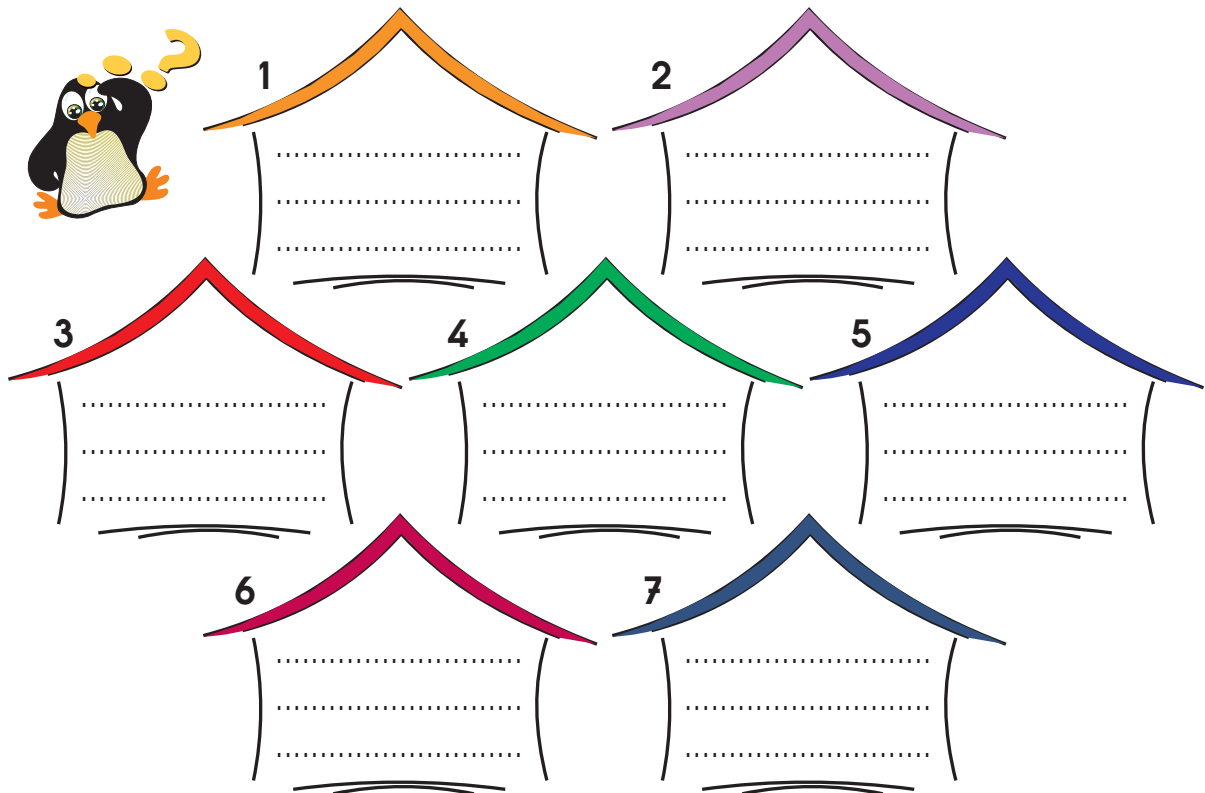
“Mustafa Kemal’in Okul Hayatı” metnini dinledikten sonra aşağıdaki soruları cevaplayınız.

2. Hayri Bey'e göre Mustafa Kemal nasıl bir öğrenciydi?

Kendinizi, Hayri Bey'in yerine koyarak Mustafa Kemal'i tanıtınız.

A portrait of Mustafa Kemal Atatürk, the founder of the Republic of Turkey, wearing a military uniform and a sash, set within an oval frame.

Atatürk'ün gittiği okulları sırasıyla yazınız.

5.

Etkinlik

Atatürk'ün hayatındaki önemli olayları oluş sırasına göre sıralayınız.

1. Askerî okulları bitirmesi.
2. Şemsi Efendi İlkokulunu bitirmesi.
3. Çağdaş Türkiye'nin kurulması.
4. Türk halkına bağımsızlığın hediye edilmesi.
5. Cumhuriyetle başlayan yenilikler zincirinin oluşturulması.
6. Ülkemizin işgal edilmesi.
7. Atatürk'ün Samsun'a çıkması.

1 2 3 4 5 6 7

6.

Etkinlik

Atatürk'ün hayatıyla ilgili 5. etkinlikte verilen olaylardan hangisi diğerlerinden daha önemlidir? Nedenleriyle yazınız.

Bana göre diğerlerinden daha önemli olay:

.....

Çünkü:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

MUSTAFA KEMAL'İN OKUL HAYATI

7.

Etkinlik

Aşağıdaki örneği inceleyiniz. Kelimeleri örnekteki gibi birleştirerek yazınız.

çalışkan
dürüst
zeki
cesur
kararlı
inançlı
sevecen
büyük

insan

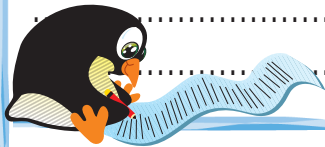
çalışkan insan

8.

Etkinlik

Atatürk, neden mahalle mektebini gelenek, Şemsi Efendi Okulunu yenilik olarak görmüştür? Düşüncelerinizi yazınız.

9.

Etkinlik

Mahalle mektebi ve Şemsi Efendi İlkokulunun resimlerini zihninizde canlandırarak çiziniz.

Mahalle Mektebi

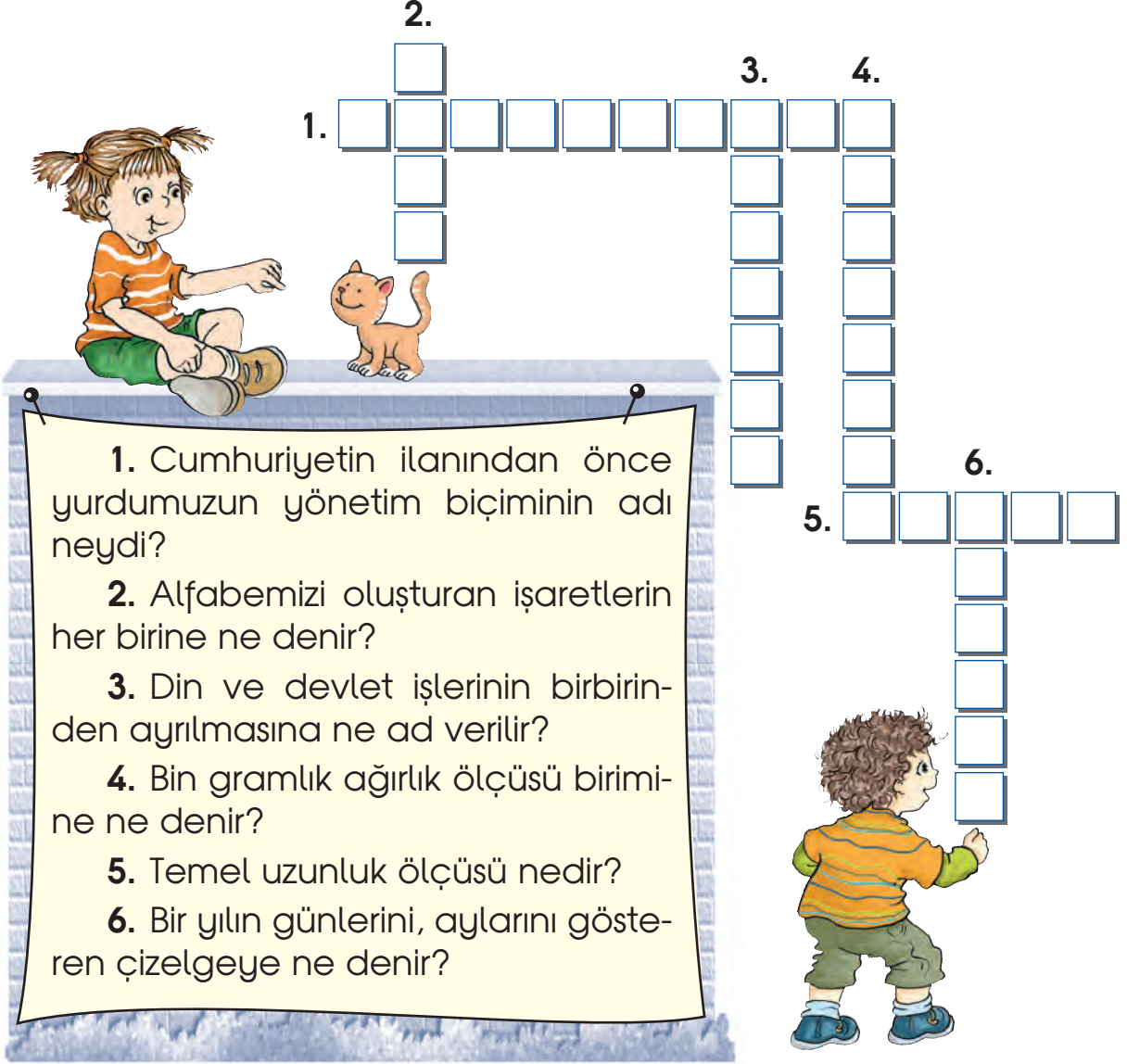
Şemsi Efendi İlkokulu

1.

Etkinlik

Aşağıdaki soruların cevaplarını bulmacadaki boşluklara yazınız.

2.

1.

3.

4.

5.

6.

1. Cumhuriyetin ilanından önce yurdumuzun yönetim biçiminin adı neydi?

2. Alfabemizi oluşturan işaretlerin her birine ne denir?

3. Din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasına ne ad verilir?

4. Bin gramlık ağırlık ölçüsü birimine ne denir?

5. Temel uzunluk ölçüsü nedir?

6. Bir yılın günlerini, aylarını gösteren çizelgeye ne denir?

2.

Etkinlik

Şiiri dinlerken aşağıdaki noktalı yerleri tamamlayınız.

Zaferi yaratmış elleri.

İçli, temiz elleri,

Bize öğreten elleri.

Işık, deniz, elleri.

3.

Etkinlik

Şiirin size ilginç gelen bir bölümünün resimini çizin.

4.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerle ekleri kullanarak yeni kelimeler türetiniz.

iç -li *icli*
iç -lik
iç -siz

şeker -lik
şeker -siz
şeker -li

5.

Etkinlik

Aşağıdaki metni dikkatlice okuyunuz. Metinle ilgili soruları cevaplayınız.

DAYANIŞMA

İnsan tek başına yaşayamaz. Başkalarıyla hep birlikte yaşamak zorundadır. Birlikte yaşamak, paylaşmayı gerektirir. Okulda arkadaşlarımızla aynı sınıfı ve sırayı paylaşırız. Evde ailemizle aynı masayı ve ekmeği paylaşırız. Arkadaşlarımızla ya da kardeşimizle anlaşamadığımız ve küstüğümüz zamanlar da olur. Ancak çoğunlukla birlikte olmaktan, paylaşmaktan zevk alırız.

Aslında başkalarının kusurlarında bizim de payımız yok mudur? Sürekli, sadece kendimizi düşünürsek arkadaşlarımızla anlaşmamız kolay olur mu? Tabi ki hayır. Atatürk, “Herkes, kendisi için.” yerine “Herkes, herkes için.” düşüncesini çok beğenirdi. Bu düşüncenin insancıl olduğunu düşünürdü.

(Bu kitap için yazılmıştır.)

- Atatürk’e göre hangi düşünce insancıldır? Yazınız.

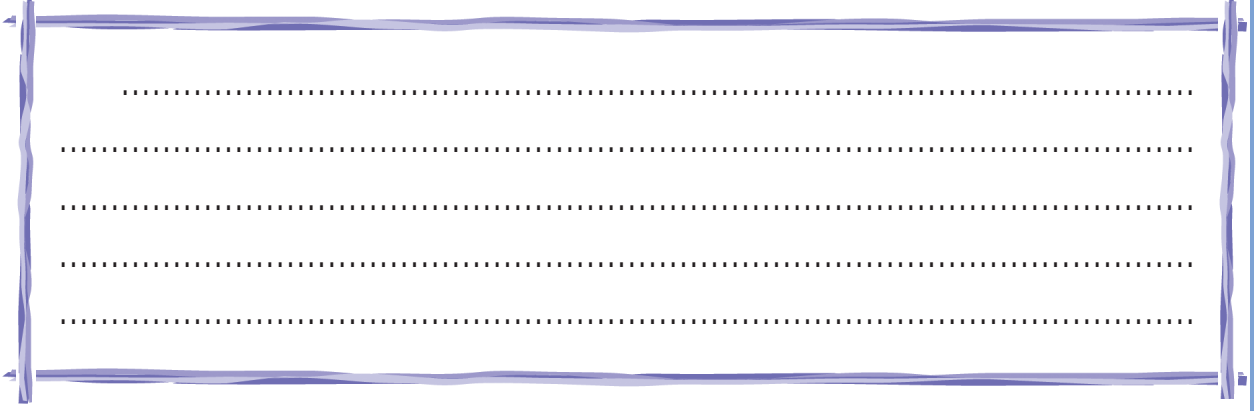
.....
.....
.....
.....

- Günlük hayatınızda kimlerle, neleri paylaşıyorsunuz? Yazınız.

.....
.....
.....

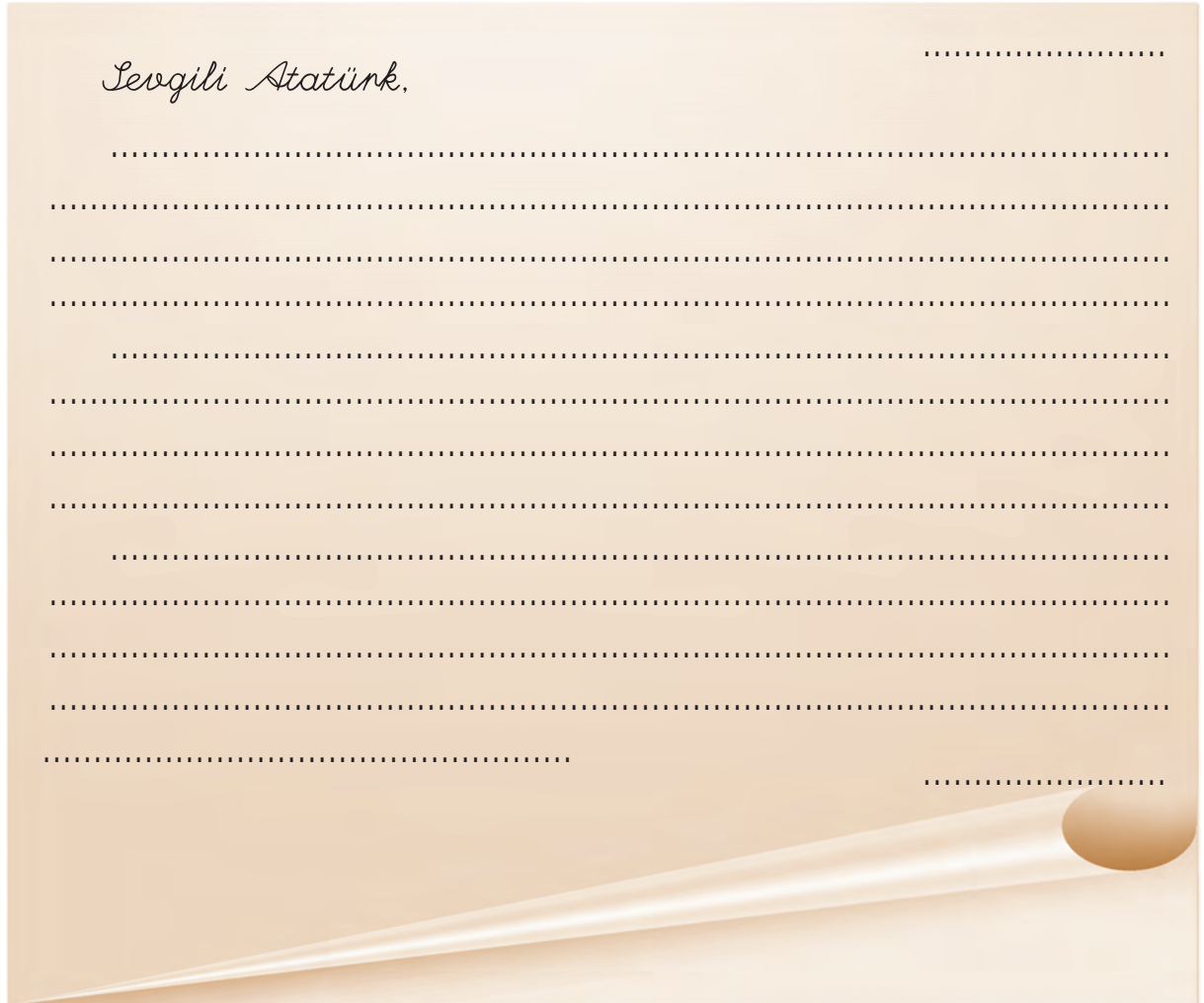
6. Etkinlik

Cumhuriyeti korumak, güçlendirmek ve geliştirmek için neler yapabiliriz? Düşüncelerinizi yazınız.

7. Etkinlik

Atatürk'e bizim için yaptıklarından dolayı bir teşekkür mektubu yazınız.

Sevgili Atatürk,

MUSTAFA KEMAL'İN ELLERİ

8.

Etkinlik

Okulunuzda yapılan 10 Kasım Atatürk'ü anma töreniyle ilgili izlenimlerinizi yazınız.

9.

Etkinlik

Atatürk kelimesindeki harfleri kullanarak akrostiş çalışması yapınız.

A
T
A
T
Ü
R
K

1. Etkinlik

Aşağıdaki bilgilerin kime ait olduğunu yazınız.

1881 (bin sekiz yüz seksen bir) yılında
Selanik'te doğdum.

Babamın adı **Ali Rıza Efendi**'dir.

Annemin adı **Zübeyde Hanım**'dır.

Kız kardeşimin adı **Makbule**'dir.

Anıt mezarımın adı **Anıtkabir**'dir.

2. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarının geçtiği birer cümle yazınız.

söz :

hediye:

3. Etkinlik

Dinlediğiniz metinde Atatürk'ün kişilik özelliklerinin hangileri anlatılmaktadır? İşaretleyiniz.

4.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Altan'ı gece yarısında **kim** uyandırıyor?

.....

2. Altan **niçin** uyandırılıyor?

.....

3. Altan, Atatürk'ü **nerede** görüyor?

.....

4. Bu olay **ne zaman** oluyor?

.....

5. Atatürk, Altan'a **ne** hediye ediyor?

.....

6. Altan, Atatürk'ü **nasıl** görüyor?

.....

5.

Etkinlik

Altan, Atatürk'e "tayyareci" olmak istediğini söylüyor. Siz ülkenize karşı sorumluluklarınızı yerine getirmek için hangi mesleği seçmek istiyorsunuz? Neden? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Etkinlik

Atatürk, Altan'a hediye verdiğinde, Altan neler hissetmiş olabilir? Yazınız.

.....

.....

.....

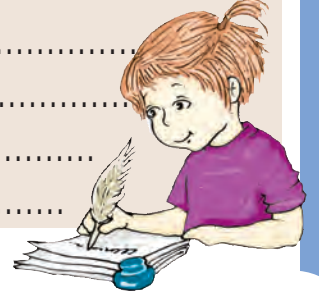
.....

.....

.....

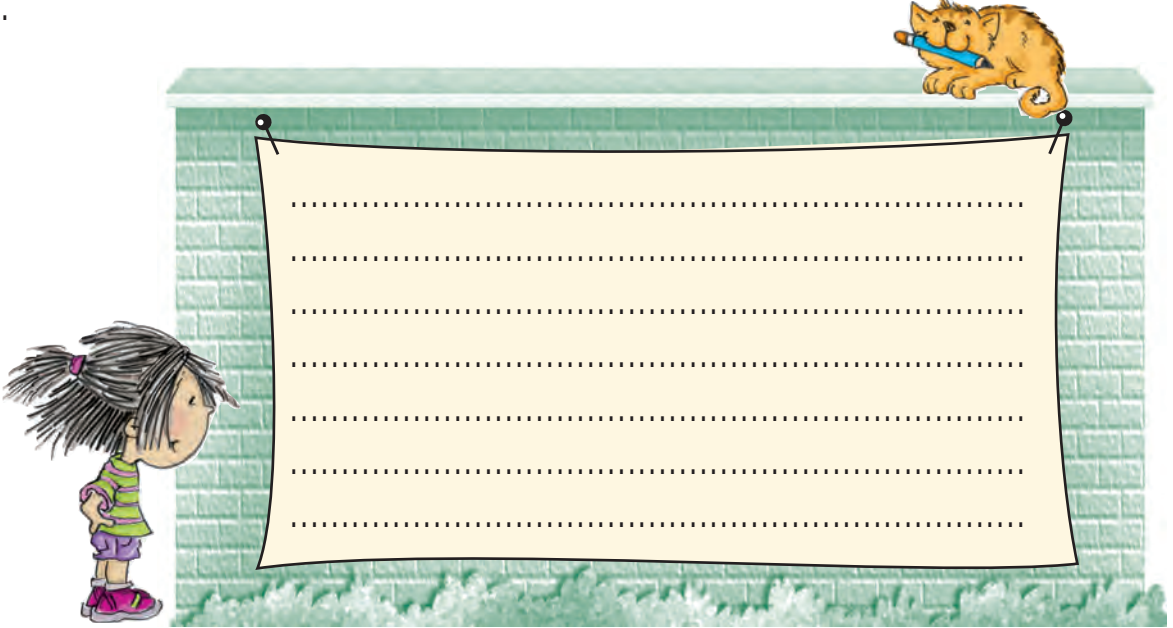
.....

.....

7. Etkinlik

Bugün ülkemize hizmet eden devlet büyüklerimizin adlarını yazınız.

8. Etkinlik

Altan yaşıyorsa hangi meslekle uğraşıyor olabilir? Aşağıdaki boşluklara Altan'la ilgili tahminlerinizi yazınız.

Yaşı	Mesleği	Yaşadığı yer
.....		

1. Etkinlik

Şiiri dinlerken "Atatürk" adının kaç defa geçtiğini çeteleme yoluyla sayınız ve yazınız.

	Çetelemesi
Atatürk	

Atatürk adı defa geçmektedir.

2. Etkinlik

Anlamını yeni öğrendiğiniz kelimelerin de içinde geçtiği Atatürk'le ilgili bir paragraf yazınız.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Etkinlik

Şiirin konusunu ve ana duygusunu yazınız.

.....
.....
.....
.....

4. Etkinlik

Şiire farklı bir başlık yazınız.

.....

5.

Dünya çocuklarına Atatürk'ü tanıtan bir mektup yazınız.

[illegible]

6.

Etkinlik

Atatürk'ün hayatında yer almış olayları gösteren resimleri inceleyiniz. Bu resimlere uygun cümleler yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin içinde geçtiği cümleler yazınız.

Atatürk

bağımsızlık

lider

.....

.....

.....

*Cumhuriyet Bayramı
Geldi, bize ne mutlu
Bayraklarla donattık
Güzel okulumuzu.*

*Yirmi dokuz Ekimi
Karşılarız neşeyle
Çünkü bu günde erdik
Büyük cumhuriyete.*

Ali PÜSKÜLLÜOĞLU

Aşağıdaki ilk iki soruyu metne göre yanıtlayınız.

1. Bayraklarla donatılan yer neresidir?

- A) Evler
- B) Caddeler
- C) Okullar

2. Aşağıdakilerden hangisi bu şiirin başlığı **olamaz**?

- A) 29 Ekim
- B) Cumhuriyet Bayramı
- C) 23 Nisan

3. Atatürk'ün gittiği okulları sırasına göre numaralandırınız.

- (.....) Şemsi Efendi İlkokulu
- (.....) Askerî Lise
- (.....) Mahalle Mektebi
- (.....) Harp Akademisi
- (.....) Askerî Ortaokul
- (.....) Harp Okulu

TEMA SONU DEĞERLENDİRME

4. Atatürk ile ilgili aşağıdaki boşlukları tamamlayınız.

- Doğduğu yer :

.....

- Annesinin adı :

.....

- Babasının adı :

.....

- Kız kardeşinin adı :

.....

- Doğduğu yıl :

.....

- Öldüğü yer :

.....

- Anıt mezarının adı ve bulunduğu il :

.....

5. Aşağıdaki kutulardan uygun sözcükleri seçerek cümlelerin boşluklarını doldurunuz.

Atatürk'ün önderliğinde ve onun planlı çalışmaları sonucunda yeni bir kuruldu. Yeni devletin adı, Türkiye Cumhuriyeti oldu. Cumhuriyet yönetimiyle düşünce, yerleşme, gezi gibi birçok kavuştuk. Seçme ve hakkının verilmesiyle görevlerimiz de yeniden düzenlendi. İnsan hak ve özgünlüklerine, vatandaşlık görevlerine verildi.

devlet

vatandaşlık

önem

Atatürk

seçilme

hak ve özgürlüğe

3. TEMA

HAYAL GÜCÜ

AĞACIM
Süheyla BİLGİN

1

ESKİYEN MASALLAR
İlhami EMİN

2

RÜYALARIMIZ
www.ogm.gov.tr

3

**DİNLEME
METNİ**

4

**KUYRUKLU YILDIZ İLE
SİNCAP**
Bestami YAZGAN

TEMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- Çizgi filmlerde ve masallarda anlatılanlar gerçekleşseydi nasıl bir dünyada yaşıyor olurduk?
 - Alâeddin'in sihirli lambası sizin elinizde olsaydı ondan neler isterdiniz?
 - İnsanlar hayallerine ulaşmak için neler yapmalıdırlar?
 - Etkisinde kaldığınız bir rüyanızı anlatınız.
 - Çevremizdeki hayvanlar konuşabilseydi sizce bize neler anlatırlardı?
- Yukarıdaki soruların yanıtlarını noktalı yerlere yazınız.

This image shows a full page of white paper with horizontal dashed lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page, providing a guide for handwriting practice. There are no margins, text, or other markings on the page.

1.

Etkinlik

Aşağıdaki sembollerle yüz ifadelerini eşleştiriniz.

1

2

3

A

B

C

2.

Etkinlik

Dinlediğiniz metinde anlatılan olaylardan ilginç bulduğunuz birini zihninizde canlandırıp resmini çiziniz.

3.

Etkinlik

Okuduğunuz metinle ilgili üç soru hazırlayınız. Hazırladığınız soruları arkadaşlarınıza sorunuz.

1.?
2.?
3.?

4.

Etkinlik

Engin'in sorunu nedir? Siz onun yerinde olsaydınız bu sorunu nasıl çözerdiniz? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5.

Etkinlik

Aşağıdaki soruların cevaplarını yazınız.

1. Çocuk, ağacın gövdesini hangi renge boyamış? Neden?

.....

2. Çocuğun adı nedir?

.....

3. Çocuk ne zamandan beri aynı resmi çizmektedir?

.....

4. Çocuğu şaşırtan şey nedir?

.....

5. Resimlerle hangi dilden konuşulurmuş?

.....

6. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerin eş anlamlılarını işaretleyiniz.

sinirli

☐ korkunç☐ öfkeli

kocaman

☐ büyük☐ yüksek

siyah

☐ ak☐ kara

yüz

☐ surat☐ vücut

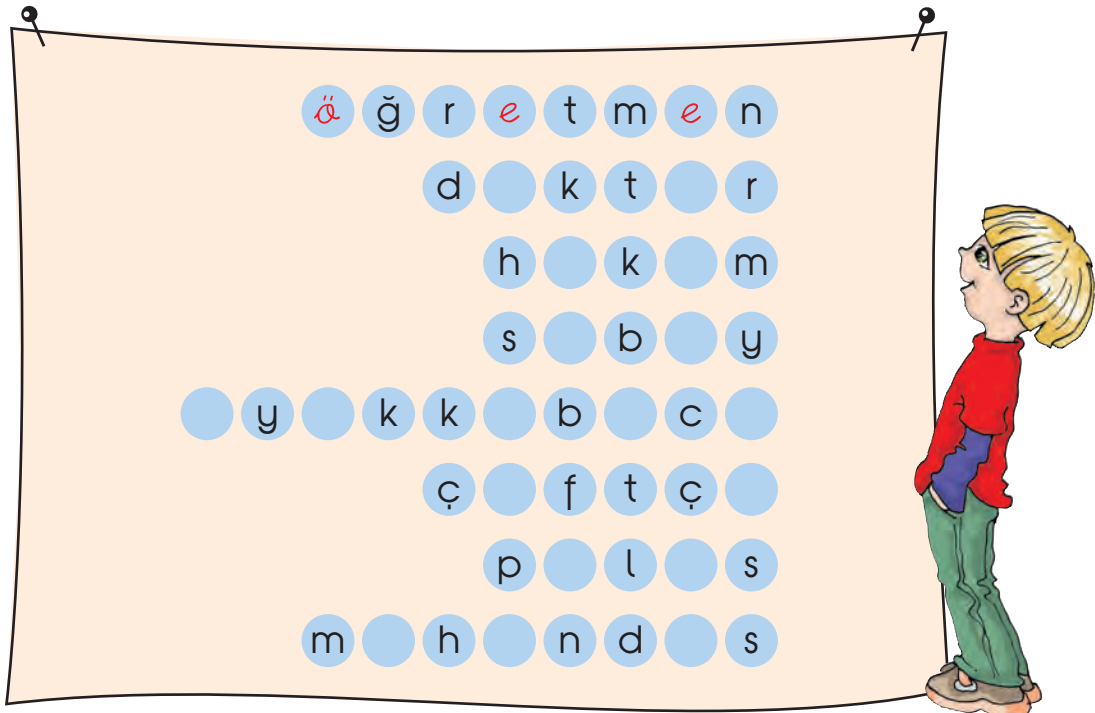
7. Etkinlik

Başarılı olduğunuzu düşündüğünüz işleri listeleyiniz.

-
-
-
-
-

8. Etkinlik

Aşağıdaki boş kutulara harfler yazarak meslek adları oluşturunuz.

9.

Etkinlik

Aşağıdaki grafiğe bakarak her bir harfin kaç kez tekrarlandığını bulunuz. Grafiğe göre boşlukları tamamlayıp soruları cevaplayınız.

**Harflerin
tekrar sayısı**

- a harfi beş kez tekerar edilmiştir.
- e harfi kez tekerar edilmiştir.
- ı harfi kez tekerar edilmiştir.
- i harfi kez tekerar edilmiştir.
- o harfi kez tekerar edilmiştir.
- ö harfi kez tekerar edilmiştir.
- u harfi kez tekerar edilmiştir.
- ü harfi kez tekerar edilmiştir.

- Hangi harfler üç kez tekerar edilmiştir?
- Hangi harfler beş kez tekerar edilmiştir?
- “a, e, ı” harfleri toplam kaç kez tekerar etmiştir?
- “i” harfinin tekerar sayısını sekiz ile çarparsak hangi sayıyı buluruz?
- Bütün harflerin tekerar sayılarının toplamı kaçtır?

10.

Etkinlik

Çizdiğiniz resim canlanıp sizinle konuşsaydı ona neler söylemek isterdiniz? Aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11.

Etkinlik

Sizce renkler hangi anlamları taşır? Örneğe göre boşlukları tamamlayınız.

Benim adım kırmızı. Ben canlılığı ve hareketliliği simgelenim. En çok Türk baynağına yakışırım.

Benim adım mavi.

Benim adım pembe.

Benim adım lacivert.

Benim adım kahverengi. ...

Adım sarı.

Benim adım yeşil.

Benim adım beyaz.

12.

Etkinlik

“Ağaç, konuşmak, resim ve mutluluk” kelimelerinin geçtiği kısa bir hikâye yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ESKİYEN MASALLAR

1.

Etkinlik

Aşağıdaki resimleri inceleyiniz. Bu resimler size hangi masalları hatırlatıyor? Resimlerin altındaki boşluklara yazınız.

.....

.....

.....

.....

2.

Etkinlik

Şiirin resimlerinden en beğendiğiniz hangisidir? Neden? Yazınız.

.....

.....

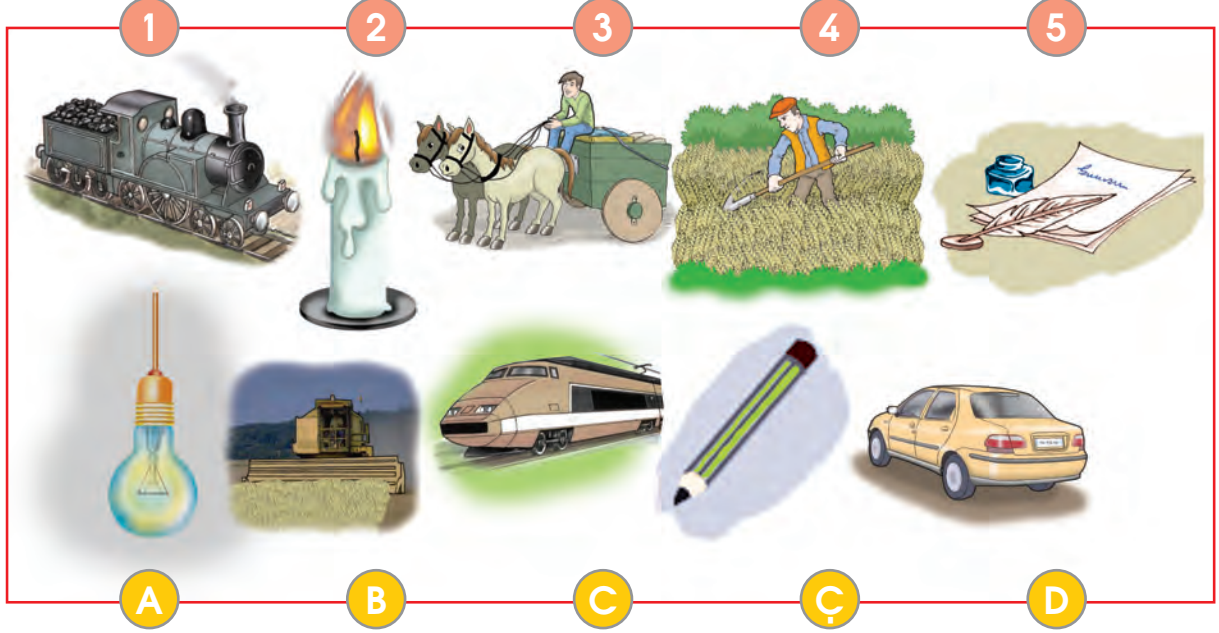
.....

.....

.....

3. Etkinlik

Eskiden kullandığımız araçlarla günümüzde kullandığımız araçları eşleştiriniz.

4. Etkinlik

“Büyülü ayna masalı uykuyu unuttururdu bize.” dizesinden neler anlıyorsunuz? Uyku unutulabilir mi? Düşüncelerinizi yazınız.

.....

.....

.....

.....

5. Etkinlik

Eskiye Masallar şiirinin konusunu yazınız. Şiire yeni bir başlık bulunuz.

Şiirin konusu dir.

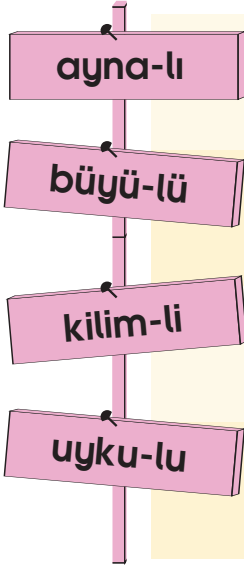
Bence şiirin başlığı

..... olabilir.

6. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelere verilen ekleri getirerek yeni kelimeler türetiniz. Bunları birer cümlede kullanınız.

Bende yuvarlak bir *ayna* var.
Evimize *aynalı* bir dolap aldık.

.....

.....

.....

.....

.....

7. Etkinlik

Aşağıdaki durumlar günümüzde nasıldır? Büyüklerinize sorarak ya da araştırarak öğreniniz. Öğrendiklerinizi yazınız.

- 1 Devletimizin adı, Osmanlı Devleti'ydi.
- 2 Yurdumuzu padişahlar yönetirdi.
- 3 Uzunluk ölçüsü birimi arşındı.
- 4 Seçme ve seçilme hakkı yoktu.
- 5 Ağırlık ölçüsü birimi okka idi.
- 6 İnsanların unvanı vardı.

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6

Etkinlik

Yarım bırakılan masalı tamamlayınız, tamamladığınız masala uygun bir başlık yazınız.

Bin zamanlar Anadolu'nun güzel, şirin bir köyün-
de insanlar bolluk içinde yaşamış. Herkes hayatından
memnunmuş. Köyde fakir yok denecek kadar azmış. Yal-
nuz Kemal dedenin bir geliri yokmuş. Çocukları da köy-
de yaşamazlanmış. Kemal dede, tek başına yaşamış. O
yıl kış mevsimi çok soğuk geçmiş. Kemal dedenin ne odu-
nu ne kömürü ne de yeterince yiyeceği varmış.

Etkinlik

Metnin 1. sayfasındaki resimlerde neler anlatılmaktadır? Yazınız.

Etkinlik

Dinlediğiniz metinde anlatılanları kısaca yazınız.

This is a graphic of a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The paper has rounded corners and two binder holes punched along the top edge. It is positioned centrally on a light gray background.

3.

Etkinlik

Metinle ilgili aşağıdaki soruların cevaplarını yazınız.

1. İnsanlar neyi keşfetmeye çalışıyormuş?

.....
.....

2. Rüyaların çoğu ne zaman görülürmüş?

.....
.....

3. Rüyanın ne ile ilgili mesajlandı?

.....
.....

4. Neler bizleri ünkütürmüş?

.....
.....
.....

5. Kâbuslar bizi rahatsız ediyorsa neler yapabilirsiniz?

.....
.....
.....

4.

Etkinlik

Okuduğunuz metnin size ilginç gelen bir bölümünün resmini çizin.

5.

Etkinlik

Koyu yazılmış kelimelerin yerine listedekilerden hangisinin getirilmesi uygun olur? Eşleştiriniz.

Çocuk **birden** yere düştü.

Her insanın **sorunları** olabilir.

Sürekli aynı işi yapmak çok sıkıcı.

Bir şeyleri **keşfetmek** çok güzel bir duygu.

Sonunda **amacıma** ulaştım.

hedefime
devamlı
problemleri
aniden
bulmak
bazen
istekler

6.

Etkinlik

Sizi en çok korkutan veya mutlu eden bir rüyanızı yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

7.

Etkinlik

Listedeki kelimelere, tablodaki eklerden uygun olanları getirip anlamlı kelimeler oluşturunuz. Tablodaki ekleri birkaç kez kullanabilirsiniz.

uyku
korku
çocuk
ayak

-ca -cı -cu -lı -lu -luk -sız -suz -lık

.....

.....

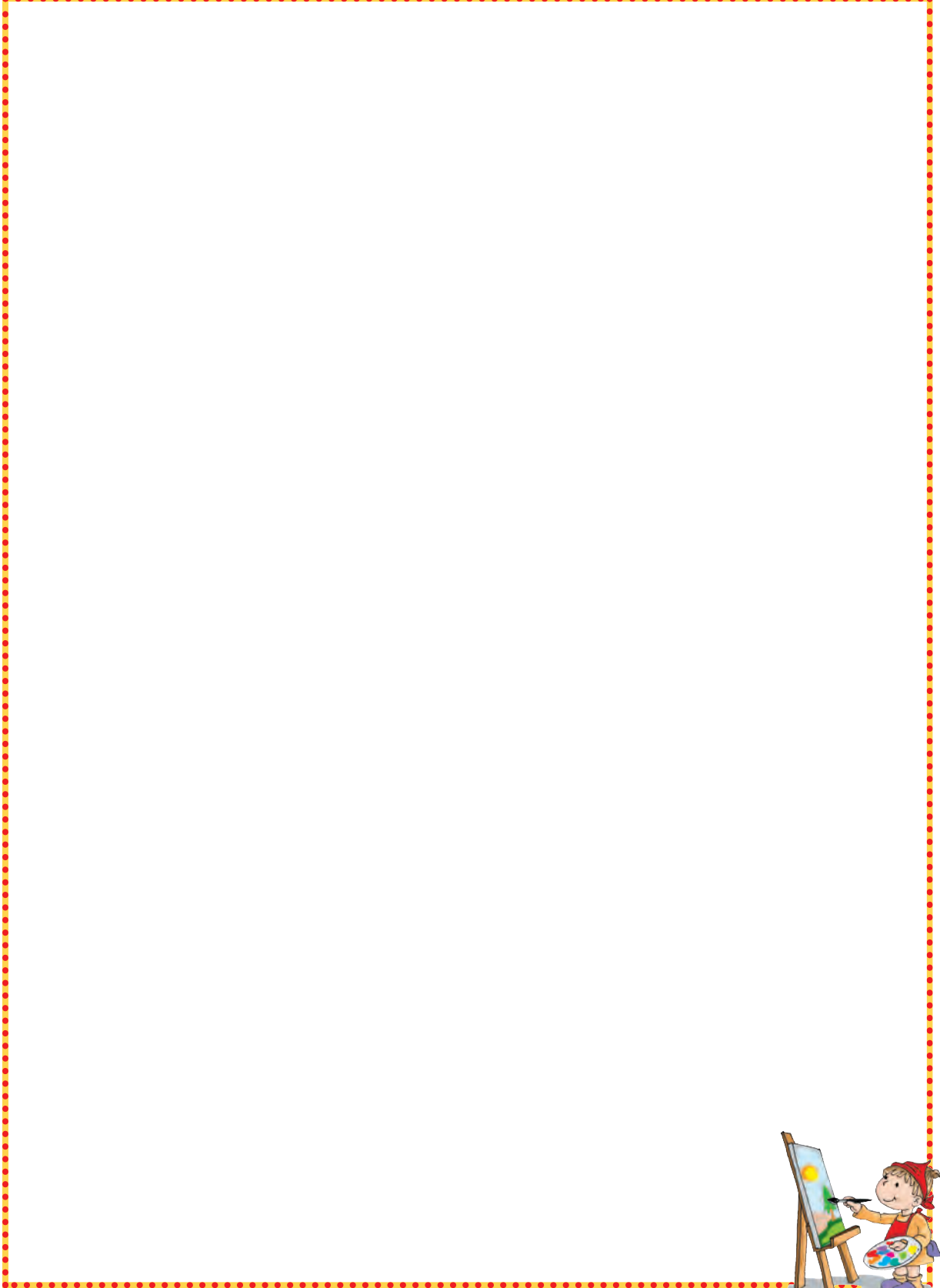
.....

.....

1.

Etkinlik

Şiiri dinlerken zihninizde canlandırdıklarınızın resmini çiziniz.

2.

Etkinlik

Dinlediğiniz metinde anlatılanları kısaca yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3.

Etkinlik

Bulmacada gizlenmiş olan sözcükleri bulup işaretleyiniz. Bulduğunuz sözcükleri yandaki boşluğa yazınız.

G	G	E	C	E	V	A	Y
Ö	A	K	Ş	A	M	V	Z
K	B	G	Ü	N	E	Ş	E
Y	U	G	Ü	N	D	Ü	Z
Ü	L	Y	I	L	D	I	Z
Z	U	T	Y	E	Z	A	O
Ü	T	K	Y	D	D	T	V

TOMBUL FİL

Tombul Fil o gün epey düşünceliydi. Her gün şen şakrak oynarken o gün hiç gülmüyordu.

Uzun kulaklı tavşan ve maymun Maki bile onu güldüremediler. Neden mi? Sebebi açık. Yine aklına bir soru takılmıştı. Fakat bu sefer sorusu değişti.

Hüzünlü bir şekilde yolda yürüyordu. Bir ara aslan Kaygısız onu gördü ve :

“Ne o Tombul Fil, bugün yüzün hiç gülmüyor?” diye sordu.

Tombul Fil :

“Hiç...” dedi. “Bir şey yok.”

Kaygısız : “Bir derdin varsa söyle, derman olalım!” dedi gülerek.

Tombul Fil ona baktı ve :

“Hiçbir derdim yok!” dedi ve yoluna devam etti.

Biraz sonra sevdiği Yaşlı Fil ile karşılaştı. Yaşlı Fil ona :

...

Metin ERDOĞAN

Altın Kuş

(Kısaltılmıştır.)

Aşağıdaki ilk iki soruyu metne göre yanıtlayınız.

1. Metinde aşağıdaki hayvanların hangisinden **bahsedilmemiştir**?

A) Fil

B) Kaplumbağa

C) Tavşan

2. Aşağıdaki ifadelerden hangisi tombul filin her günlük hâlini anlatmaktadır?

A) şen şakrak

B) düşünceli

C) somurtkan

3. Aşağıdaki boşluklara gerçekleşmesi mümkün olan ve olmayan birer olay yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

TEMA SONU DEĞERLENDİRME

4. Listedeki kelimelerden hangileri koyu yazılmış kelimelerin yerine kullanılabilir? Belirleyiniz ve cümleleri örnekteki gibi yeniden yazınız.

- Şimdi size bir **öykü** anlatacağım.
Şimdi size bir **hikâye** anlatacağım.

- Biraz **hızlı** yürüsene.

.....

- **Kara** kedi kuş kovalıyor.

.....

- Öğretmen Ayşe'ye "**Sus!**" dedi.

.....

- **Ak** güvercin uçuyor.

.....

hikâye

çabuk

al

siyah

fıkra

konuşma

beyaz

5. Aşağıdaki yüz ifadeleri ile kelimeleri eşleştiriniz. Boşta kalan kelimelere uygun yüz ifadelerini çiziniz.

kızgın

üzüntülü

mutlu

şaşkın

korkmuş

heyecanlanmış

4. TEMA

HAYVANLAR

SÖĞÜT AĞACINDAKİ USTA
çev.: Tarık DEMİRKAN

1

KEDİ
Ayla ÇINAROĞLU

2

**HAVA TAHMİNİ
UZMANLARI**
Abdullah ARAZ

3

**DİNLEME
METNİ**

4

KİRPİCİK
Hasan Lâtif SARIYÜCE

TEMAYA HAZIRLIK ÇALIŞMALARI

- Dünyayı bir yuva olarak düşünürsek bu yuvada hangi canlılar bir arada yaşar?

- Hayvanlarla farklı yönlerimiz nelerdir?
- Hayvanlarla iletişim kurabilmek mümkün müdür? Nasıl?
- Çevrenizde gördüğünüz en büyük ve en küçük hayvanlar hangileridir?
- Bir çiftliğiniz olsaydı orada hangi hayvanları beslemek isterdiniz?

Niçin?

Yukarıdaki soruların yanıtlarını noktalı yerlere yazınız.

[illegible]

1. Etkinlik

Verilen ipuçlarından yararlanarak aşağıdaki böceğin adının ne olduğunu tahmin ediniz.

- Genellikle ağaçlarda yaşarım.
- Yeşil yapraklar, en sevdiğim yiyecektir.
- Rengim genellikle yeşildir.
- Dokumacılıkta ustayımdır.
- Bir sürü ayağım vardır.

Bil bakalım benim adım nedir?

2. Etkinlik

Metinde anlatılan olayları, oluş sırasına uygun olarak yazınız.

Adam, ağacın üzerindeki tırtılı görüyor.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Etkinlik

Metinle ilgili aşağıdaki soruların cevaplarını yazınız.

- Evin yakınında ne ağacı varmış?
- Tırtıl ilk olarak hangi mesleğe merak sarmış?
- Tırtıl, bu mesleği bıraktıktan sonra hangi mesleğe başlamış?
- Tırtıl bu iki mesleğin dışında, hangi işte ustaymış?
- Kozanın içinden ne çıkmış?

SÖĞÜT AĞACINDAKİ USTA

4.

Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerle resimleri eşleştiriniz.

1. Dokumacı

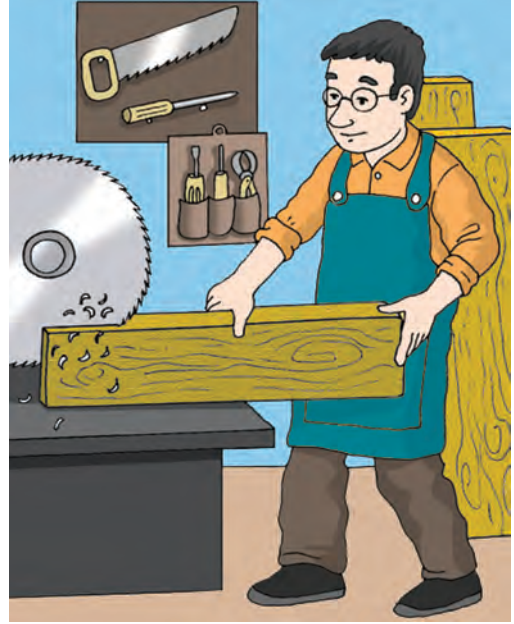
2. Mühendis

3. Marangoz

4. Kelebek

5. Tırtıl

6. Koza

5.

Etkinlik

Ağaç fidesinin, tavuk yumurtasının ve buğday tohumunun geçirebileceği değişimleri yazınız.

Ağaç Fidesi	Tavuk Yumurtası	Buğday Tohumu
Fide		

6. Etkinlik

Hayalinizdeki mesleğe kavuşunca neler yapacaksınız? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

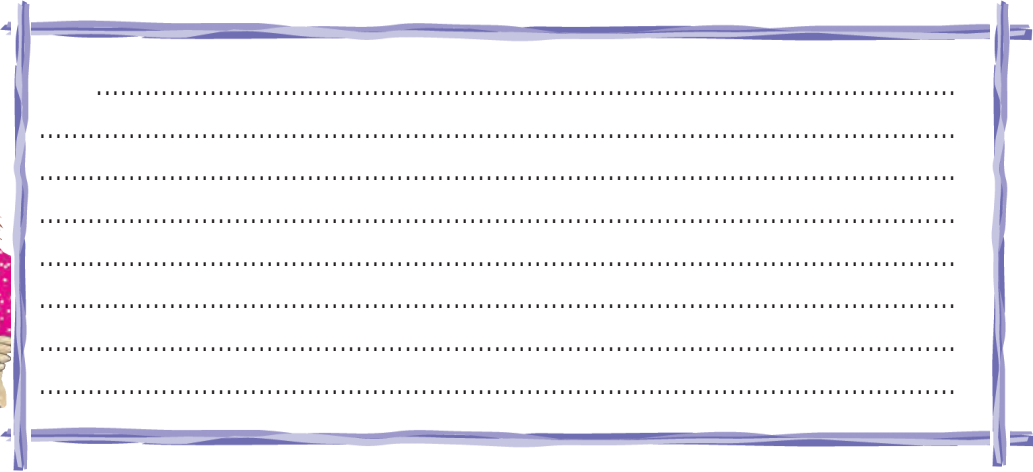
.....

7. Etkinlik

Kendinizi, hayalinizdeki mesleğin üniforması içinde resimleyiniz.

Evde beslenebilecek hayvanların adlarını yazınız.

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

-

-

-

Sizce resimdeki çocuk neler düşünüyor olabilir? Noktalı yerlere yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4.

Etkinlik

Metnin resimlerine göre aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Resimdeki kedinin rengi nedir?

.....

2. Daha önce bu renkte bir kediye nerede gördünüz?

.....

3. Resimde, kedinin rengine benzer rengi başka nerelerde görüyorsunuz?

.....

4. Resimde, kadının üzerindeki giysilerin rengi nedir?

.....

5. Kadın neden sandalyenin üzerine çıkmış olabilir?

.....

6. Kadının yüz ifadesini ve el hareketlerini inceleyiniz. Bu kadının neler hissetmiş olabileceğini aşağıdaki boşluğa yazınız.

.....

.....

.....

.....

5.

Etkinlik

Çocuğun hayalindeki kedi nasıl olabilirmiş? Sizin hayalinizdeki kedi nasıldır? Yazınız.

Tüyleri sarı ya da beyaz olabilirmiş.

.....

.....

Benim hayalimdeki kedi

.....

.....

6. Etkinlik

Kutucuklardaki kelimeler ve ekleri kullanarak yeni kelimeler oluşturunuz.

– ci

- ci

- ci

- ci

7. Etkinlik

Hayvanların en çok dikkatinizi çeken özellikleri nelerdir? Yazınız.

[illegible]

8. Etkinlik

Aşağıdaki kelimelerle ilgili bir dördlük yazınız.

oduncu – sütçü – balıkçı – gözlemci

.....

.....

.....

.....

1.

Etkinlik

Metinde anlatılan olayı zihninizde canlandırıp aşağıdaki boşluğa resmini çiziniz.

2.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Dinlediğiniz metinde anlatılan olay nerede geçmektedir?

.....

2. Köylülerin dikkatini çeken şey nedir?

.....

3. Köpek, yavrularını taşıdıktan bir süre sonra ne oluyor?

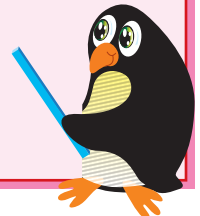
.....

4. Olayın sonucunda köyde neler oluyor?

.....

5. Olaydan sonra köylüler ne yapmıştır?

.....

3.

Etkinlik

Metinde geçen hayvan adlarından beş tanesini yazınız.

1.
2.
3.
4.
5.

4.

Etkinlik

Aşağıdaki soruları cevaplayınız.

1. Hangi hayvanlar, hava sıcaklığına ve neme karşı duyarlıdır?

.....

2. Hava iyi ise ötücü kuşlar neler yaparmış?

.....

3. Hava güzel olduğunda köstebekler ne yaparmış?

.....

4. Havaların bozulacağı zaman hangi hayvanlarda, ne tür değişiklikler olurmuş?

a.

b.

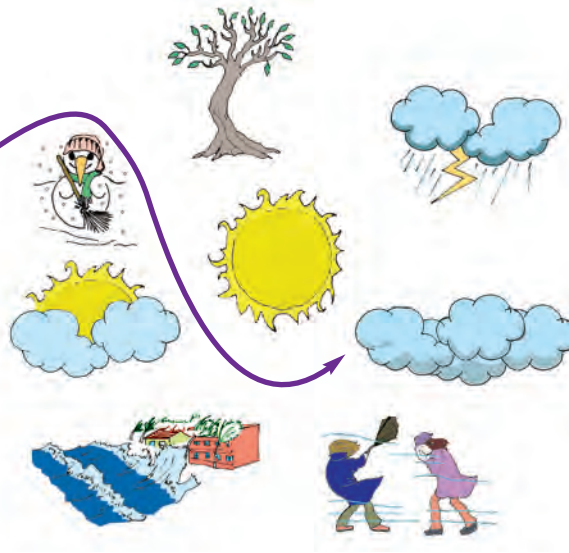
c.

ç.

5. Etkinlik

Aşağıdaki resimlerle kelimeleri örnekteki gibi eşleştiriniz.

Açık
Bulutlu
Kapalı
Yağmurlu

Karlı
Rüzgârsız
Rüzgârlı
Fırtınalı

6. Etkinlik

Aşağıdaki tabloda bir aylık hava gözlem raporu sunulmuştur. Tablodaki bilgilerden yararlanarak bir sıklık tablosu oluşturunuz.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
Açık	x																				x	x	x	x						
Bulutlu		x																	x	x					x	x				
Kapalı			x														x	x									x			
Yağmurlu				x											x	x												x	x	x
Karlı					x									x																
Rüzgârsız						x						x	x																	
Rüzgârlı							x				x																			
Fırtınalı								x	x	x																				

Hava Durumuyla İlgili Sıklık Tablosu

Açık	5
Bulutlu	
Kapalı	
Yağmurlu	
Karlı	
Rüzgârsız	
Rüzgârlı	
Fırtınalı	

HAVA TAHMİNİ UZMANLARI

7.

Etkinlik

İnsanlar, hayvanlardan nasıl yararlanmaktadır? Yazınız.

.....

.....

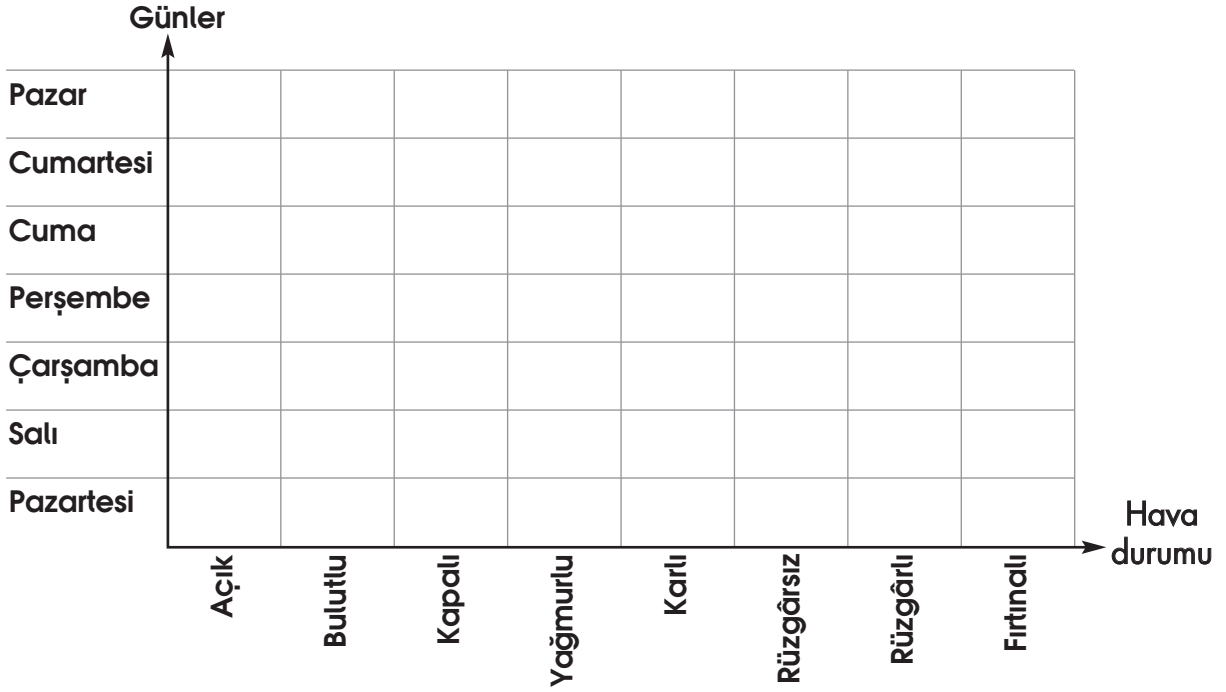
.....

.....

8.

Etkinlik

Bulunduğunuz haftadaki hava durumunu gösteren bir grafik hazırlayınız.

9.

Etkinlik

İçinde “açık”, “bulutlu”, “kapalı” ve “yağmurlu” kelimelerinin geçtiği cümleler yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.

Etkinlik

Dinlediğiniz metinden yararlanarak aşağıdaki soruları cevaplayınız.

KİRPİCİK

..... gelmiş, gelmişse,
 Bir gelmiş sokağımıza.
 Henkeste bin merak, bin
 Sorup duruyorlar " bu da ne?
 Bir yapmasın sakın.
 çıkarıyor, bakın, bakın...

Haydi git dost kirpicik,
 Haydi git
 Hiç
 Bizim olduğu kadar da
 Bu dünya.
 Hasan İARİYÜCE

2.

Etkinlik

Noktalı yerleri yönergelere uygun biçimde tamamlayınız.

Şiirin ana duygusunu yazınız.

.....

Şiirdeki duygusal sözleri yazınız.

.....

Şiire farklı iki başlık yazınız.

.....

3.

Etkinlik

Kendine, sevgi ve saygıyla yaklaşıldığını anlayan bir hayvan neler hisseder, nasıl davranır? Yazınız.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

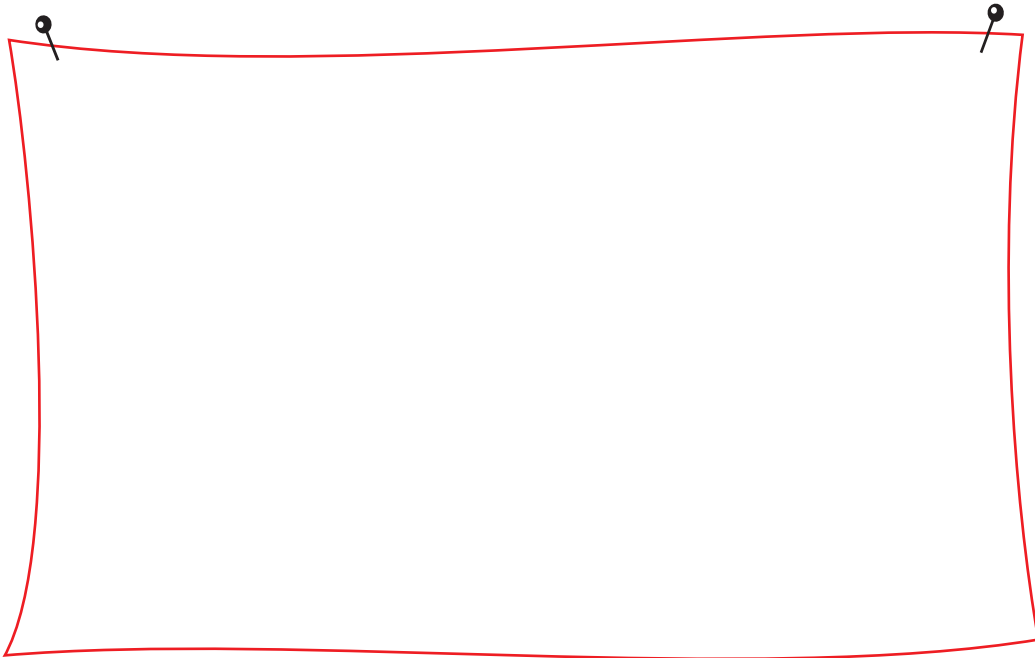
.....

.....

4.

Etkinlik

Hayvanları korumakla ilgili bir sembol tasarlayınız.

GÜVERCİN İLE KARINCA

Dereye su içmeye inen karıncanın ayağı kaymış. Zavallı karınca kendini birden suyun içinde bulmuş. Bağırp çağırmaya, yardım istemeye başlamış. Oradan geçen bir güvercin karıncanın sesini duymuş. “Şu zavallıcığa yardım edeyim de kurtulsun.” demiş. Yerden bir saman çöpünü alıp suya bırakmış.

Karınca saman çöpünü sal yapmış. İte kaka kıyıya çıkmış. “Sağ ol, güvercin kardeş. Bu iyiliğin altında kalmam.” demiş.

Güvercin gülmüş.

“Etin ne budun ne karıncacık?” demiş. “Sen kim, bana iyilik etmek kim!”

O sırada avcının biri, güvercini gözlüyormuş. Tüfeğini doğrultmuş, nişan almış; güvercini ha vurdu ha vuracak...

Karınca, “Aman bizim güvercin elden gidecek.” deyip avcının üzerine yürümüş. Bacağını ısırınca avcı sendelemiş. Güvercin durumu anlayıp pırr diye uçmuş. Gökyüzünde kaybolup canını kurtarmış.

La FONTAINE (La FONTEN)

Lafonten Masalları

(Düzenlenmiştir.)

Aşağıdaki soruları yukarıdaki metne göre yanıtlayınız.

1. Masalda anlatılanlarla ilgili aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

- A) Dereye yüzmeye giden karıncanın ayağı kaymış.
- B) Karınca avcıyı ısırarak güvercinin kaçmasını sağlamış.
- C) Güvercin, bir gün karıncanın kendisine yardım edeceğini düşünmüş.

2. Karıncanın yardımına kim koşmuş?

.....

3. Karınca, kıyıya nasıl çıkmış?

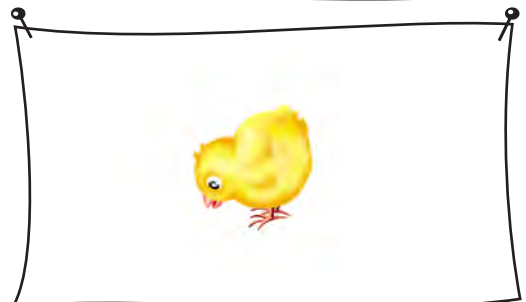
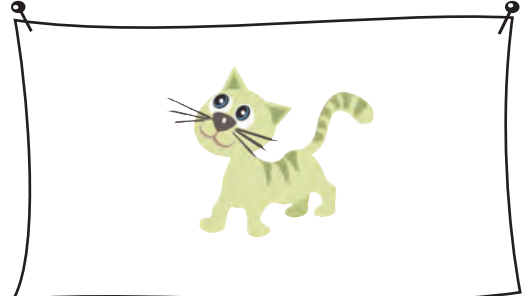
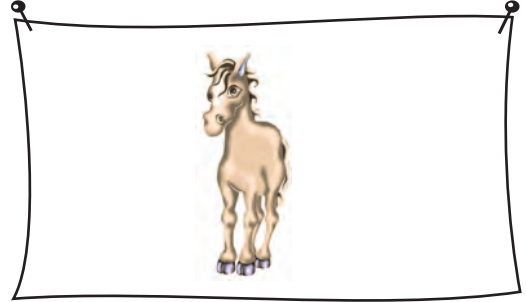
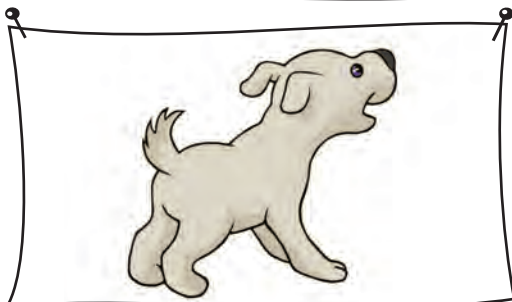
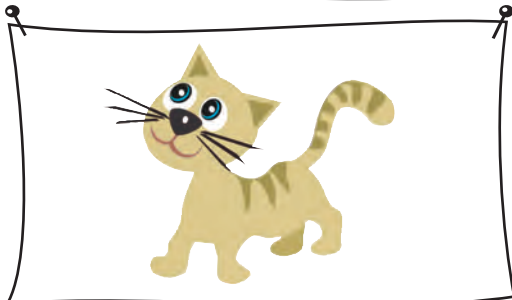
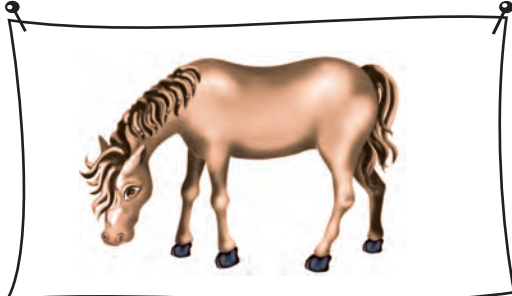
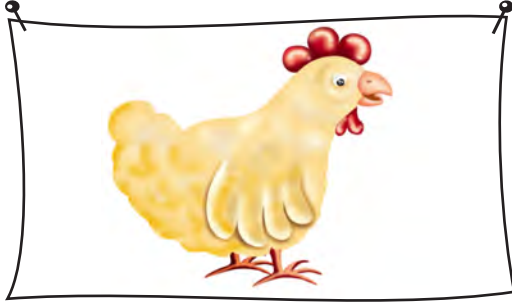
.....

TEMA SONU DEĞERLENDİRME

4. Aşağıdaki boşlukları uygun eklerle tamamlayınız.

- Uzun kulak..... tavşan havuç yemeyi sevmiyordu.
- Korku..... aslan ormanların kralı seçildi.
- Seken..... Ahmet amcanın köpeği çok sevimli.
- Yere düşen kulak..... Pamuk'un ilgisini çekti.
- Kitap.....taki tüm kitapları okudum.

5. Aşağıdaki hayvanlarla yavrularını eşleştiriniz.

K A Y N A K Ç A

Alpöge, Gülçin, Birkaç Masal, Birkaç Şiir, Redhouse Yayınları, s. 30, 31, İstanbul, 1983.

Araz, Abdullah, Hünnerli Hayvanlar, Muştı Yayınları, s. 7 - 10, s. 97 - 100, İstanbul, 2004.

Ardağı, Adnan, Şiirlerle Atatürk ve Millî Bayramlarımız, drl.: Nahit A. Taşkın, Dörtel Yayıncılık, s. 45, Ankara, 1999.

Çınaroğlu, Ayla, Çikolatayı Kim Yiyecek, Uçanbalık Yayınları, s. 11-17, İstanbul, 2007.

Çınaroğlu, Ayla, Şiir Gemisi, Uçanbalık Yayınları, s. 47, İstanbul, 1997.

Ebe Sobe Dergisi, Mihrimah Yayınları, Sayı: 71, s. 24, İstanbul, 2009.

Emin, İlhami, Balkanlarda Türk Çocuk Şiirleri Antolojisi, Hazırlayanlar : Mustafa İsen, Reyhan İsen, A.E. Kireçli, Grafik Yayıncılık, s. 112, Ankara, 2001.

Erdoğan, Fatih, Seçme Çocuk Öyküleri, Mavibulut Yayınları, s. 56-58, İstanbul, 1996.

Hancı, Arife, Çocuk Şiirleri, hzl.: Nurdan Tüzüner, Nurdan Yayınları, s. 13, İstanbul, 1997.

<http://www.ogm.gov.tr/sincap/bilgi/bilgi7.htm>

<http://www.trafik.gov.tr>

Karacan, Ş. Güler, Masal Sokağı, Erdem Yayınları, s. 49 - 52, İstanbul, 2003.

Kazdağlı, Güneş, Atatürk ve Bilim, TÜBİTAK Yayınları, s. 5 - 17, Ankara, 2003.

Özden, Y. Güngör, Atatürk Şiirleri, Bilgi Yayınevi, s. 178, Ankara, 1999.

KAYNAKÇA

Par, A. Hikmet, Şiirlerle Atatürk, drl.: M. Kadri Sümer, Bük Yayın Dağıtım, s. 53, İzmir, 1981.

Sağdıç, Ozan, Atatürk ve Çocuk, Bütün Dünya Dergisi, Başkent Üniversitesi Yayınları, Sayı : 11, s. 34-39, Ankara, 1999.

Sarıyüce, H. Lâtif, Çocuklara Şiirler, Bilgi Yayınevi, s. 31, Ankara, 2002.

Sönmez, Cemil, Atatürk'te Çocuk Sevgisi, Türkiye İş Bankası Yayınları, s. 102 - 104, İstanbul, 1997.

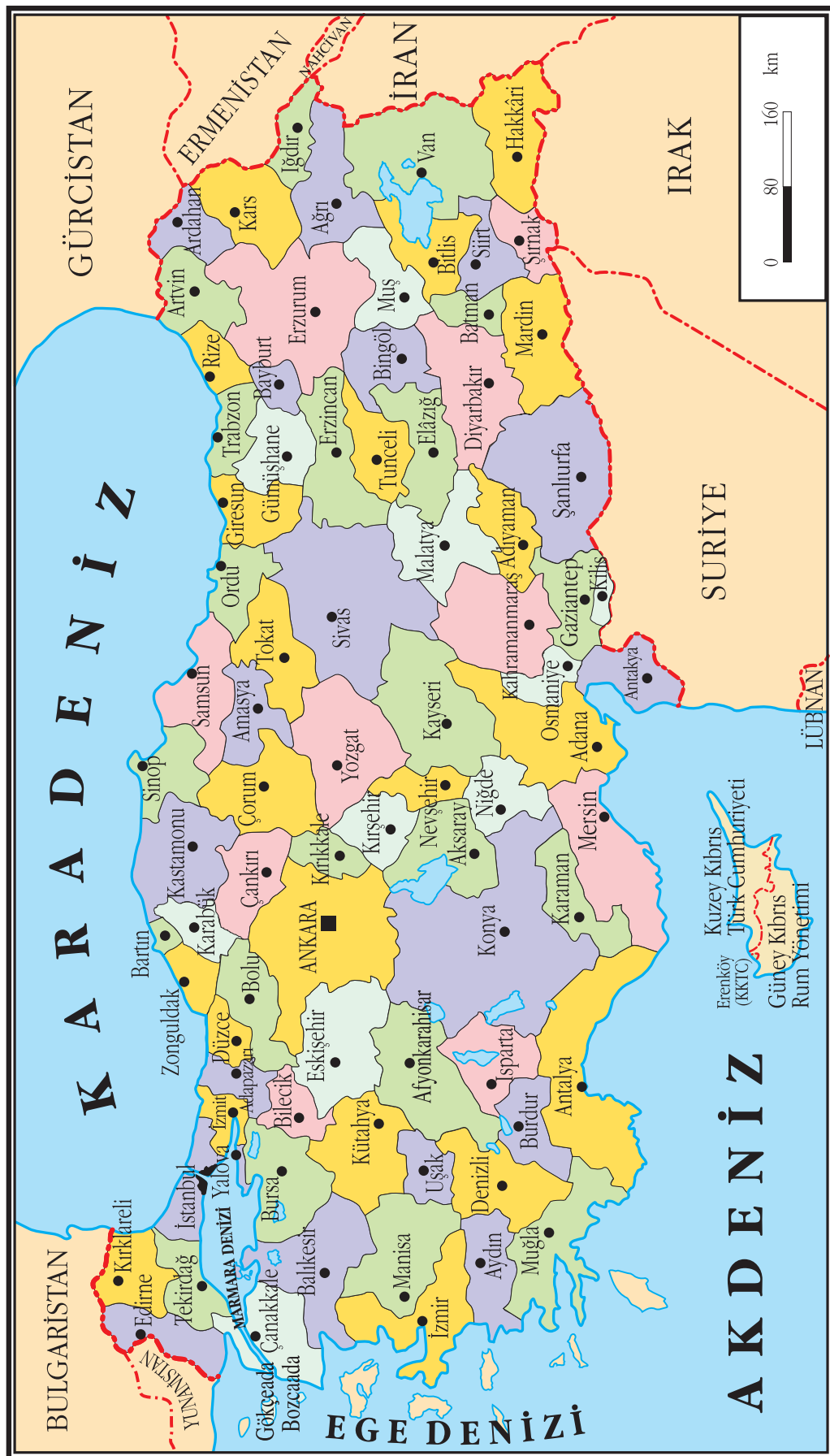
TDK Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları : 549, Ankara, 2005.

TDK Yazım Kılavuzu, Türk Dil Kurumu Yayınları : 859, Ankara, 2005.

Vural, Mehmet, Ev ve Sınıf Etkinlikleri Antolojisi, Yakutiye Yayıncılık, s. 144-145, Erzurum, 2001.

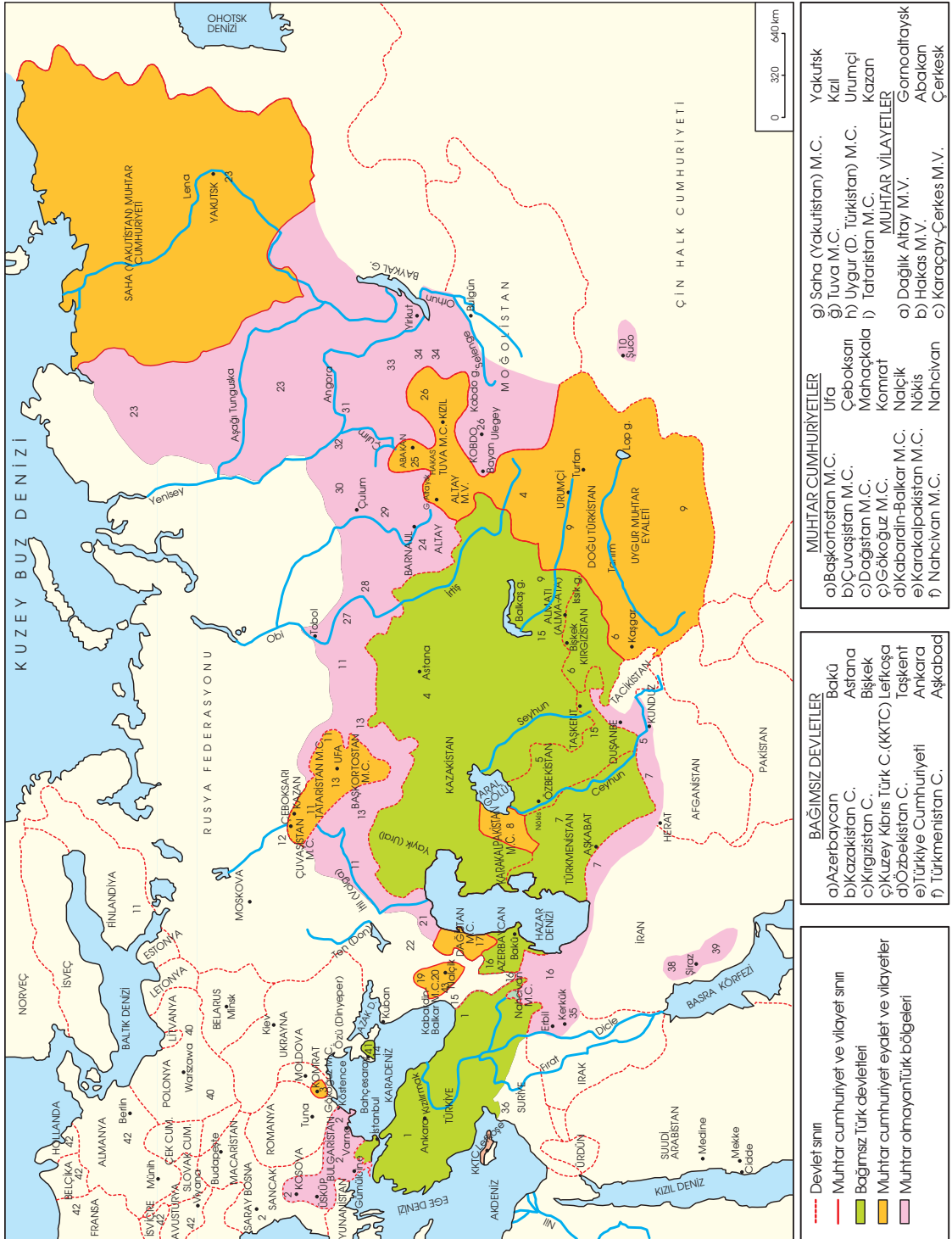
Yazgan, Bestami, Masal Denizi, Erdem Yayınları, s. 79 - 81, 137 - 139, İstanbul, 2003.

TÜRKİYE HARİTASI

TÜRK DÜNYASI HARİTASI

TÜRK DÜNYASI HARİTASI

1. Türkiye Türkleri
2. Balkan Türkleri
3. Gökoğuz Türkleri
4. Kazaklar
5. Özbekler
6. Kırgızlar
7. Türkmenler
8. Karakalpaklar
9. Uygurlar
10. Sarı Uygurlar ve Salırlar
11. Tatarlar
12. Çuvaşlar
13. Başkırlar
14. Kırımçıklar
15. Meshet (Ahıska) Türkleri
16. Azerbaycan Türkleri
17. Dağıstan Türkleri
18. Kumuklar
19. Karacaylar
20. Balkarlar (Malkarlar)
21. Nogaylar
22. Stavropol Türkmenleri
23. Saha (Yakut) Türkleri
24. Altay Türkleri
25. Hakaşlar
26. Tuva Türkleri
27. Tobol Tatarları
28. Barabalar
29. Şorlar
30. Çulım
31. Kumandı
32. Kandak
33. Karagas
34. Urañhay
35. Irak Türkleri
36. Suriye Türkleri
37. Kıbrıs Türkleri
38. Kaşgaylar
39. Hamse Türkmenleri
40. Karay Türkleri
41. Kırım Türkleri
42. Avrupa'daki Türk İşçileri
43. Kabardin-Balkar Türkleri

BAĞIMSIZ DEVLETLER	
a) Azerbaycan	Bakü
b) Azerkistan C.	Astana
c) Kirgizistan C.	Bişkek
d) Kuzey Kıbrıs Türk C. (KKTC)	Lefköşe
e) Özbekistan C.	Taşkent
f) Türkiye Cumhuriyeti	Ankara
g) Türmenistan C.	Aşkabad

Devlet sınırı	Devlet sınırı
—	Muhtar cumhuriyet ve vilayet sınırı
■	Bağımsız Türk devletleri
■	Muhtar cumhuriyet eyalet ve vilayetleri
■	Muhtar olmayan/türk bölgeleri

MUHTAR CUMHURİYETLER	
a) Başkorfostan M.C.	Ufa
b) Çuvafştan M.C.	Çebokul
c) Dağıştan M.C.	Mahacçkale
d) Gökögüz M.C.	Komrat
e) Kabardin-Balkar M.C.	Nalçık
f) Karakalpakştan M.C.	Nökis
g) Naheçivan M.C.	Nahçivan

g) Saha (Yakutistan) M.C.	Yakutisk
ğ) Tuva M.C.	Kızıl
h) Uygur (D. Türkistan) M.C.	Urumçıl
ı) Tataristan M.C.	Kazan
MUHTAR VİLAYETLER	
a) Dağlık Altay M.V.	Gornoad
b) Hakas M.V.	Abakan
c) Karaçay-Çerkes M.V.	Cerkesk